

ዋን። ምስኪኑ ግን ያለው አመለካከት ላይ ነው። አንድን ነገር ለመቀየር ከራችን በፊት አስተሳሰባችን የመለወጡ ጉዳይ ላይ ብናተኩር ነገሮች ቀላል ሆነው ቸዋለን። ምክንያቱም፣ አመለካከታችን ሲለወጥ፣ ይህ የተለወጠው አይታችን ግን ሁኔታ ስለማይቀበለው መፍትሄን ማሰላሰልና መፍጠር ይጀምራል። ሆኖ የተቃኘ አመለካከት ቆሻሻን መቀበል እንደሚያስቸግረው ማለት ነው። ለው ስለማይችል የግድ ለመለወጥ ይነሳል።

መቆጣጠር የምትችሉበት ሳይ አተኩር

በዚህ የሚሆነውን መቆጣጠር ባትችልም ለዚያ ለሆነው ነገር የምትሰጠውን መቆጣጠር ትችላለህ። ነፋስ እንዳይነፍስ ማድረግ አትችልም፣ የሚነፍሰው በአንተና በንብረትህ ላይ ሊያስከትል የሚችለውን ነገር ግን መቆጣጠር ትችላለህ። ን መጥላትና ስላንተ ከፋ ወሬን ለማውራት የወሰነን ሰው ማስቆም አትችልም፤ ሆን ግን መወሰን ትችላለህ። ወቅቱ ከከረምት ወደ በጋ እንዳይቀየር ማድረግ ም አትችልም፤ በጊዜው የነገሰውን የአየር ጸባይ ግን ለጥቅምህ ማዋልና ስማማህ መልኩ መጠቀም ትችላለህ። ይህ እንዲሆን ግን በቅድሚያ የውስጥ ውሳኔ ነው። ይህ ውሳኔ ችግራችን ላይ ከማተኮር ይልቅ መፍትሄው ላይ፣ የሆነበትን ነገር ከማተኮር ይልቅ ደግሞ ምላሻችን ላይ የማተኮር ውሳኔ ነው። የትኛው ይሻልሃል፣ ችለውን እያሰበከ በሁኔታህ ስታዝንና ለራስህ ከንፈር ስትመጥጥ መኖር ወይስ ሞት የምትችለው ላይ በማተኮር መቆጣጠር?

አስፈላጊውን ነገር በማድረግ ጀምር፤ በመቀጠልም የሚቻለውን ተግባር፤ ሳታሰበው የማይቻለውን ማድረግ ትጀምራለህ” – St. Francis of Assisi

ዎትን በየደረጃው ስናራምዳት ቀለል ትላለች። ምንም እንኳን የሚታዩን ጮቻችንና ለመለወጥ የምንፈልጋቸው ሁኔታዎቻችን ታላላቅ ቢሆኑም፣ ከእነሱ

ለመጀመር መሞከር ራስን ለድካም ማጋለጥ ነው። በቅድሚያ ለወቅቱ አስፈላጊ የሆነውን ነገር በማከናወን ጀምር። ይህን ማድረግ ለኑሮህ አስፈላጊውን ነገር በመስጠት የበለጠ ለማሰብ ጊዜ ይሰጥሃል። በመቀጠልም የምትችላቸውን ነገሮች በመምረጥ አንድ በአንድ መራመድና መተግበር ጀምር። ይህንን ማድረግ ደግሞ አንድ አርምጃ ወደፊት እንድትራመድ ይረዳሃል። የእነዚህ ተግባሮች ጥርቅም ቀድሞ አይቻልም ተብሎ የታሰበው ሁኔታ እንደሚቻል ማየት እንድትጀምር ያደርግሃል። በዚህ ሂደት ውስጥ የሚመጣልህ የአይታ ለውጥና የስሜት ጽንሐት ቀድሞ አይቻልም የተባሉትን ሁኔታዎች ለመጋፈጥ የሚነሳሳ ማግኘትን በውስጥህ ይፈጥራል። ይህንን አትርሳ - ምን እንዳየህ ወይም ያየኸው ነገር ከባድነት አይደለም ወሳኝ። ወሳኝ ጉዳይ ያየኸውን ነገር በምን ሁኔታ ወይም አይታ እንደተመለከትከው ነው።

ስለሁኔታህ አትነጫነጥ

አንድ ጊዜ አንድ ሰው እንዲህ ሲል አስገራሚ ነገር ተናገረ፣ “ስለሆነብህ ነገር በምትነጫነጭበት ጊዜ ከሚሰሙህ ሰዎች መካከል 50 በመቶው ግድም አይሰጠውም። ሌላው 50 በመቶው ደግሞ ይህስ የደረሰበት ነገር ይገባዋል ብሎ ያስባል”። አስገራሚ አይታ ነው፤ መነጫነጭ ለማንም ደስ አያሰኝም። መነጫነጭ ከመራራነት፣ ከአቅም ማጣት፣ ወይም ደግሞ እንዲሁ ከልማድ ሊመነጭ ይችላል - መፍትሄ ግን የለውም። መነጫነጭ ከብርሀን ይቀንሰዋል፤ ነጭናጫን ሰው ማንም ሰው አያከብረውምና። መነጫነጭ ሰዎች ከአንተ ጋር ማሳለፍን እንዳይፈልጉ ያደርጋቸዋል፤ የሚነጫነጭ ሰው አካባቢ መቆየት የሚፈልግ የለም። መነጫነጭ አንተንም ለመፍትሄ ከመነሳት ይልቅ ዘወትር ችግርህን ስታወራ አንድነትና ያደረግሃል። መነጫነጭ ብዙ ጉልበትን ስለሚወስድብህ ሁኔታህን ለመቀየር ምንም ጉልበት አይቀርልህም። ራስህን ከዚህ ከፋ ባህሪ ይነጻ አውጣ።

“በዚህ ምድር ላይ በስኬታማነት የሚኖሩ ሰዎች ጠዋት ተነስተው የሚጠባበቁትን አመቺ ሁኔታ ሲፈልጉ ካላገኙት ያንን ሁኔታ ወደ መኖር ለማምጣት ተግተው የሚሰሩ ሰዎች ናቸው” - George Bernard Shaw

አንድ አንድ ጊዜ የጠበካቸውን መልካም ነገሮች አታገኝም። አንዳንዴ ደግሞ ያልጠበካቸው ተራራዎች በፊትህ ይደነቀሩብሃል። ይህ ሲሆን ምርጫህ ሁሉት ነው። አንደኛው ምርጫ፤ አእምሮህን በአሉታዊ ሃሳብ በመሙላት “ለምን እንዲህ ሆነ?” የሚለውንና የመሳሰሉትን ጥያቄዎች በአእምሮህ በማጉላላት መኖር ነው። ሁለተኛው ምርጫ ደግሞ፤ “ሁኔታውን እንዴት ልለውጠው?” በሚል የፈጠራ ጥያቄ በመሞላት አእምሮን ለመፍትሄ ማሰራት ነው። የእኔ ምርጫ ሁለተኛው ነው፤ የአንተስ?

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው፤ ነገሮችን ወደ መኖር የማምጣት ቁልፎች፡-

1. አመለካከትህንና አደራረግህን ለውጥ
2. መቆጣጠር የምትችለው ላይ አተኩር
3. ስለ ሁኔታህ አትነጫነጭ

“ጨለማውን መቶ ጊዜ ከምትረግመው ይልቅ አንዲትን ሻማ ማብራት ይመረጣል”

13

ክብረስት ሆይ፤ አሸንፍሃለሁ

ራስን የማሻሻል ቁልፍ

አንድ ሰው ተሸንፈው የሚባለው መቼ ነው? በቃኝ ብሎ ሲያቆም ነው። ብዙ ሰዎች ለረጅም ጊዜ የለፉለት ነገር ድል ሲቃረብ ተስፋ በመቀረጥ ጥለውት ይሄዳሉ። በነበራቸው ጥረት ውስጥ ያዳበሩትን ጥንካሬ አያስተውሉትም። ብዙ ሞክሮ አለመሳካት ያለማቆም እንጂ የማቆም ምክንያት ሊሆን አይገባውም፤ ምክንያቱም በተሞከረው መከራ የመጣው ጥንካሬ፤ የባህሪ ጽናትና የልምምድ ብስለት ከመሞከራችን በፊት የነበረንን የማሸነፍ ብቃት በብዙ አጥፍ ስለሚጨምረው ነው። ሞክረን ስንሸነፍ፤ ራሳችንን አሻሽለን እንደገና ብንሞከረው እንደምናሸንፈው ማረጋገጫችን እንደሆነ ማወቅ እንዲያስኬት ቁልፍ ነው።

ሰር ኤድመንድ ሂሊሪ (Sir Edmund Hillary) ለመጀመሪያ ጊዜ የኤቨረስትን ተራራ ጫፍ የረገጠ ሰው ነው። ይህንን ተራራ በድል ተወጥቶት ጫፍ ከመድረሱ በፊት በነበረው የቀድሞ መከራው በድኑ ተራራውን መውጣት አቅቶት አንድ ሰው ሞቶባቸው ተመልሰው ነበር። ከዚያ አሳዛኝ መከራቸው ሲመለሱ በለንደን በነበረው ሪሰብሽን ግብዣ ላይ ንግግር እንዲያደርግ ተጋብዞ ነበር። ቆሞ ንግግር ከሚያደርግበት መድረክ ጀርባ የኤቨረስት ተራራ ምስል በትልቁ ተቀምጧል። በንግግሩ ወቅት ወደዚህ

የተራራ ስለል ዘወር በማለት እንዲህ አለ፡ “ኤቨሪክንት ሆይ፤ አሁን አሸንፈኸናል፡፡ ነገር ግን ጠብቀኝ እመለስና አሸንፍሃለሁ ምክንያቱም አንተ ያው ነህ፤ እኔ ግን አድጌና በርትዬ እመለሳለሁ፡፡” እነዚህ ቃላት ከተናገረ በኋላ ነበር የሚያስፈልገውን ዝግጅት እድርጎ ቀድሞ ያሸነፈውን ተራራ ሄዶ ያሸነፈው፡፡

“ታላቁ ከብራችን ያለው ባለመውደቅ ውስጥ አይደለም፤ በወደቅን ጊዜ ሁሉ ተነስተን በመቀጠላችን ውስጥ ነው እንኚ” - Ralph Waldo Emerson

መራመድ አስካለ ድረስ መውደቅ አለ፤ መነገድ አስካለ ድረስ መከሰር አለ፤ መውደድ አስካለ ድረስ መገዳት አለ፤ መማር አስካለ ድረስ ፈተና መውደቅ አለ ... ይህ የማይለወጥ የሕይወት ህግ ነው፡፡ “ምን ይበላሽ ይሆን?” በሚለው ፍርሃት ታስሮ መንቀሳቀስ አለመቻል በሕይወት እያሉ መሞት ነው፡፡ ብዙ ሰዎች ሕይወቱ ያልፍ ይሆናል ብለው ከመፍራታቸው የተነሳ ሕይወትን ሳይጀምሯት ያልፋሉ፡፡ ሕይወት ግን አዳዲስ ነገሮች የሚጥኩላት፤ ሲሳካ የምንደሰትባት፤ ሳይሳካ ደግሞ ራሳችንን ከወደቅንበት አንስተንና አቧራችንን አራግፈን እንደገና የምንቀጥልባት ኃዳና ነች፡፡

ሕይወት ማለት በዚህ ምድር ላይ “መከሰትና” ምንም ነገር እንዳይደርስብን ራሳችንን መጠበቅ አይደለም፡፡ “ለአደጋ” ሊያጋልጡን የሚችሉትንና ማንነታችንን የሚፈቱትን ነገሮች ከመሞከር ውጪ ሕይወት ባዶ ነች፡፡ ለዚህ እውነታ ልባችንን በመክፈት አዳዲስ “ተራራዎችን” በመውጣት፤ ሰው ያልሞከረውን በመሞከርና በማንነታችን ውስጥ የታመቀውን ድብቅ ብቃት የሚወጣበትን እድል ልንሰጠው የግድ ነው፡፡ ጥቂት እውነታዎች፡-

የማይወደቅ ሰው የማይንቀሳቀስ ሰው እንደሆነ አስታውስ

በፍጹም ላለመውደቅ ከፈለግህ ቀላሉ መንገድ በፍጹም አለመራመድ ነው፡፡ አለቀ! አለመራመድ፤ የውድቀት ሁሉ ውድቀት! ቁጭ ብሎ መውደቅ፤ አካል ተደላድሎ ልብና

ወኔ ግን ወድቆ! የወደቀ ሰው ማን ነው? አደጋ ፍራቻ የተከተተ ሰው አይደለምን? ሳይፈተን ፈተናውን የወደቀ ማንነው? ፈተና መውደቅን ፈርቶ አለመማርን የመረጠና አለማወቅ የጣለው ሰው አይደለምን? መውደቅ? የትኛው አይነት መውደቅ? ሞከሮ መውደቅ ወይስ ሳይሞከሩ ውዳቂ መሆን? ሞከሮ መውደቅና ከውድቀቱ ትምህርትን እግኝቶ ለማሸነፍ መውጣት ወይስ ለመሞከር ሳይነሱ በዚያው ወድቆ መቅረት? ወድቀት ለሚለው ቃል አዲስ ትርጓሜ የምንሰጥበት ዘመን ነው!!! ውብ የሆነን ነገር ወድቀት ለማምጣት ሞከረንና ጥረን የገጠመንን የሁኔታዎች መቃወሰውድቀትና ወደመኖር ለማምጣት ሞከረንና ጥረን የገጠመንን የሁኔታዎች መቃወሰውድቀትና ስህተት ብለን የምንጠራው ተስፋ ቆርጠን በዚያው ከቀረን ነው፡፡ በተቃራኒ ግን፤ እንደገና ተነስተን የምንሞከር ከሆነ፤ ስህተቱን ትምህርት በሚል ትርጉም መለወጥ አለብን፡፡

“ያልተለመደውን ነገር የማድረግን አደገኛነት ለመጋፈጥ ፈቃደኛ ካልሆንክ ለተለመደው ነገር ሰከነህ ትኖራለህ” - Jim Rohn

የተለመደው ነገር ከተመቸህ፤ መልካም ነው - ይመችህ! አሁን ካለህበት ሁኔታ አልፈህ ለተሻለ ነገር የመስራቱ ጥቅም ካልታየህና ባለህበት ከተደላደልክ፤ ግሩም ነው፡፡ ይህ አመለካከት ግን የስኬታማ ሰዎች አመለካከት እንዳልሆነ ሳላስታውሰህ አላልፍም፡፡

በአዲስ እይታ ወደ አዲስ ደረጃ ለመዝለቅ መንቀሳቀስ አደገኛነት አለው፡፡ የዚህ ምርጫ አደገኛነቱ፤ ወደማታውቀው ቀጠና የመዝለቅና አዳዲስ ችግሮችን የመጋፈጥ አደገኛነት ነው፡፡ ውጤቱ ግን አስገራሚና አርኪ ነው፡፡ በአንጻሩ፤ ባለህበት ለመቆየት የምታደርገው ምርጫ የራሱ የሆነ አደገኛነት አለው፡፡ ባለህበት የመርጋትህ ትልቁ አደገኛነት ወደ ኋላ የመቅረት ጉዳይ ነው፡፡ የአለም እውነታ በፍጥነት በሚለወጥበት በዚህ ዘመን ባሉበት መቆም የሚባል ነገር እንደሌለ እውቅ፡፡ ወይ ወደ ፊት ትሄዳለህ ወይም ደግሞ ወደ ኋላ ትቀራለህ፤ ወይ ታድጋለህ ወይም ደግሞ ታንሳለህ፡፡ ምርጫው የአንተ ነው፡፡ ወደ ፊት በመንቀሳቀስ ከሚገጥምህ አደጋ ይልቅ ባለህበት የመቆየቱ አደጋ እጅግ የከፋ ነው፡፡

ወስጥህን በይቻላል መሳው

ያልተሞከረንና ከባድ የተባለውን ሕልምህን ያለማድረግ ዝንባሌ ቀድሞውኑ ካለህ፤ “አልችልም” የሚለውን አባባልህን “ለመቻል ወስኛለሁ” በሚል ብትቀይረው ይሻላል። ምክንያቱም አለመቻል የውሳኔ ጉዳይ ነው። ውስጥን በይቻላል መመላት ማለት የውሸትና የማይሞላ ቅዠት ውስጥ መኖር ማለት አይደለም። እውነተኛን ራስዬ የያዘ ሰውና ለስኬት ራሱን በማዘጋጀት ላይ ያለ ሰው “የቀን ሕልምን” ቁጭ ባለበት ከሚያልም ሰው ይለያል። “በቀን ሕልም” ምኞት የሚወሰድ ሃሳብ ያለው ሰውና በራሱ የሚቃጠል ልቦና የሞላበት ሰው ሁለት የተለያዩ ሰዎች ናቸው። ቁጭ ብለህ ምኞትህን እያሰብክ “ይቻላል” ብትል የትም አትደርስም። በአይነ-ህሊናህ ወዳየሽው አቅጣጫ ለመገሰገስ አስፈላጊውን አርምጃ በመራመድ፤ “እችላለሁ” ማለትህ ግን ማንነትህን የሚፈታ አስፈላጊ ዝንባሌ እንደሆነ አትዘንጋ። እውነተኛ የ“እችላለሁ” አመለካከት ምልክቱ በተግባር በመደገፉ ጉዳይ ነው።

“እብዛኛውን ጊዜ ያልተቻለው ነገር ከዚህ በፊት ያልተሞከረው ነገር ነው” - Jim

Goodwin

“እችላለሁም ካልከ፤ አልችልምም ካልከ ትክክል ነህ” የሚለውን አባባል ምናልባት ከዚህ በፊት ሰምተሽው ይሆናል። መቻልም ሆነ አለመቻል የአመለካከትና የዝንባሌ ጉዳዮች ናቸው። “እችላለሁ” የሚለው እምነት፤ ስሜትህን፤ ፈቃድህንና ፍላጎትህን በማስተባበር አእምሮህ ለመፍትሄ ከማሰብ ይልቅ ሌላ ምርጫ እንዳይኖረው የማድረግ ተጽእኖ ያሳድርበታል።

ማታ “እችላለሁ” በሚል አዎንታዊ አሳብ ስትተኛ ማንነትህ መፍትሄን አሰላለሎና አልም ያድራል። ይህ ብዙ ስኬታማ ሰዎች የተጠቀሙበት ቁልፍ ነው። አንተም ብትጠቀምበት አዲስ ደጅን ይከፍትልሃል። በተቃራኒው፤ “አልችልም” የሚለው ንግግርህና

አመለካከትህ ማንነትህ ለአዲስ ነገር ከመንቀሳቀስ ይልቅ እንዲለግም ያደርገዋል። “ስኬታማ ሰዎች በይቻላል የተሞሉበት ምክንያት ሁሉም ነገር ስለሞላላቸው ነው” ብለህ ካሰበክ ተሳስተሃል። በተቃራኒው፤ እነዚህ ሰዎች ቀድሞውኑ በይቻላል ተሞልተው ነው አሁን ያሉበት ደረጃ የደረሱት።

ራስህን ካስማቋረጥ አሻሽል

ትናንት ሞከረህ ያቃተህን ነገር በትናንትና እውቀትህና ያኔ በተጠቀምክበት ዘይቤህ እንደገና አትቅረበው። ራስህን ካለማቋረጥ አሻሽል። ተማር፤ ልምድን ቅስም፤ ከአንተ በፊት በአንተ ሁኔታ ያለፉትን ጠይቅ፤ ራስህን በመረጃ አጠናክር፤ ደካማ ጎንህን አበርታ ... ከዚያም እንደገና ተራራህን ለመውጣት ተነሳ፤ ትችላለህ! ይህንን ለማድረግ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መጠየቅ ትችላለህ። “ባለፈው ስሞክር የማላውቀው ነገር ምንድን ነበር? አሁን ባውቀው መፍትሄ የሚሰጠኝ የእውቀት አይነትስ የትኛው ነው?” “ባለፈው ስሞክር የነበረኝ ደካማ ጎን ምንድን ነበር?” “አሁን ምን ያህል ራሴን አዘጋጅቻለሁ?” “ሁኔታውን በምን መልኩ ልቅረበው?” እነዚህንና እነዚህን የመሳሉ ጥያቄዎችን በመጠየቅ እርጌውን ችግርህን በአዲስ ጉልበትና አመጣጥ እንደገና በመግጠም ልታሸንፈው ትችላለህ።

“ዘወትር ታደርገው የነበረውን ነገር በማድረግ ከቀጠልክ፤ ዘወትር ታገኘው የነበረውን ያንንው ውጤት ታገኛለህ” - Tony Robbins

ለምሳሌ፤ የዛሬ አንድ መቶ አመት እንጠቀምበት የነበረውን የግብርና ዘይቤ አሁንም ስንጠቀም የዛሬ አንድ መቶ አመት ስናገኘው የነበረውን ፍሬ እናገኛለን። ሁኔታው ግን እዚህ ላይ ብቻ አያቆምም። የዛሬ አንድ መቶ አመት ያስቸግረን የነበረው ችግር አሁንም በዚያው ዘይቤ ስንታገል እንኖራለን። ችግር በራሱ ምንም “ችግር” የለበትም። ችግር በእኛ ላይ “ችግርን” የሚያመጣው ለችግሩ መፍትሄ የሚሰጥን ማንነትና ብቃት ሳናዳብር

ስንጠብቀው ነው። ዛሬ ማንሳት ያቃተህን ከብደት ለማንሳት ጡንቻህን አሻሽላህ መመለስ የግድ ነው።

ከብደቱ ያው ነው፤ አንተ ግን ተለውጣሃል። ዛሬ ማለፍ ያቃተህን ፈተና ለማለፍ እውቀትህን አሻሽላህ መመለስ አስፈላጊ ነው። ፈተናው ያው ነው፤ አንተ ግን ከቀድሞው በበለጠ ሁኔታ እውቀህ ታጥቀሃል። ራስን ማሻሻል ሌላ አማራጭ የሌለው ብቸኛ ምርጫህ ነው።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ራስን የማሻሻል እውነታዎች፡-

1. የማይወድቅ ሰው የማይንቀሳቀስ ሰው እንደሆነ አስታውስ
2. ውስጥህን በይቻላል ሙላው
3. ራስህን ካለማቋረጥ አሻሽል

“ለአደጋ” ሊያጋልጡን የሚችሉትንና ማንነታችንን የሚፈቱትን ነገሮች ከመጻፍ ውጪ ሕይወት ባጽኑታችን።

14

የውሻዬና የመኪናው ነገር

የሚፈልጉትን የማወቅ ቁልፍ

ሰው ቢደርስበትና በእጁ ቢጨብጠው ለምንም የማይጠቅመውን ነገር በመከተል ጊዜውን የሚያባክነው ለምንድን ነው? አሁን በብርቱ የምትከታተለውን፤ ብዙ ጊዜህን የምታጠፋበትን፤ ገንዘብህን ያባክንክበትን ነገር በእጅህ ብታስገባው፤ በህይወትህ ካለህ ዋነኛ ዓላማ ጋር አብሮ ካልሄደና ወደትምሄድበት የሕይወት አቅጣጫ አንድ እርምጃ ካላራመደህ ጊዜህን በከንቱ እያባክንክ ነው። ድካምና ነፋስን እንደመከተል ይሆንብሃል - የማያዛልቅን ነገር ማባረር! የምትከተለው ነገር በምትሄድበት የሕይወት ዓላማ አቅጣጫ መሆኑን ማወቅ የአዋቂነት ሁሉ አዋቂነት ነው። መመለስ ያለበት ጥያቄ፤ “የምትፈልገው ነገር ምንድን ነው?” የሚለው ነው።

አንድ ሰው ለወዳጁ እንዲህ ብሎ አጫውተው። “የውሻዬና የመኪናው ነገር በጣም ነው ያደከመኝ። በሰፈራችን ያለፈው መኪና ሁሉ አንድም አይቀረውም፤ በብርቱ እየተከታተለ ይጮሃል። ያየውን መኪና ሁሉ ለተወሰነ ርቀት ካሳደደው በኋላ ተመልሶ ይመጣል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ እንደገና ሌላ መኪና ሲመጣ ጠብቆ ያንኑ ነገር ይደግማል። ስለእርሱ እኔ ይከመኝ”። ወዳጁ ይህንን ከሰማ በኋላ አንድ ጥያቄ ጠየቀው፤ “ለመሆኑ፤ ውሻህ መኪናን አባርሮ የሚደርስበት ይመስልሃል?” ሰውዬውም መልሱ

አንዲህ የሚል ነበር፡ “እኔን የጨነቀኝ የመድረስ ብቃቱ አይደለም፤ ከዚህ በፊት በቀሪታ የሚሄዱ መኪናዎች ላይ ሲደርስ አይቻለሁ፡፡ ልክ ሲደርስባቸው ፊቱን አዙሮ ይመለስና ሌላ የሚያልፍን መኪና አንደገና ለማሳደድ ይጠብቃል፡፡ አንዳንድ ጊዜ ቀኑን ሙሉ ይህንን ሲያደርግ ነው የሚውለው፡፡ ውሻዬ የሰው ቋንቋ ቢችል፤ ጊዜህን በእግባብ ተጠቀምበት ብዬ አመክረው ነበር”፡፡

“የስኬት የመጀመሪያው መመሪያ ፍላጎት ይባላል - የምትፈልገውን ማወቅ፡፡ ፍላጎት አለህ ማለት ዘርህን ዘራህ ማለት ነው” - Robert Collier

አሁን በጽኑ የምትፈልገውን ነገር ቆም ብለህ አስበው፤ ብትደርስበትና በእጅህ ቢገባ ማታደርጋለህ? ለዚህ ጥያቄ ብዙም ሳታስብና ሳትጨናነቅ ቁልጭ ያለ መልስን መስጠት ካልቻልክ ምናልባት የምትከታተለው ነገር ለምንም ጥቅም የማይውል ጊዜ ማባከኛ ነው፡፡ ብዙ ሰዎች የሚፈልጉት ነገር ምን እንደሆነ አያውቁትም፡፡ በአንድ ነገር ላይ ገንዘባቸውን ያፈስሳሉ፤ ጊዜያቸውን ይሰዋሉ፤ ብዙ ኪሎ ሜትር ይጓዛሉ፤ ከዚያም ያንን ነገር ልክ እጃቸው እንዳስገቡት ሲያውቁ ቀድሞውንም የሚፈልጉት ነገር እንዳልሆነ ይገነዘባሉ፡፡ ከዚያም እንደገና ሌላ ነገር መከተል ይጀምራሉ፤ አዙሪቱ ይቀጥላል፡፡

አንድን አስፈላጊ ነገር ለመግዛት ወደገበያ ሄዶ ያየውንና ለአይኑ ያማረውን ሁሉ ገዝቶ የሚመጣን ሰው ምን ትሉታላችሁ? ከዚህ አዙሪት ለመጠበቅ ከፈለግህ አንዳንድ እውነታዎች በማሰብ ውሳኔን መወሰን ይኖርብሃል፡፡ ይህንን ለማድረግ ፍላጎቱ ካለህ የሚከተሉት ነጥቦች ያግዙሃል፡፡

አንድን ነገር ስላማረህ ብቻ አትከታተለው

ለአይናችን ያማረን ሁሉ ስንጨብጠው ተስማሚ ነው ብለን ካሰብን ተሳስተናል፡፡ ለመከተል የቀለለን ሁሉ መጨረሻው የሚያዛልቅ ላይሆን ይችላል፡፡ ለመስማት የጣፈጠን ሁሉ የሚጠቅመን አይደለም፡፡ በሕይወትህ የምትፈልገውን ነገር ጥርት ባለ

መልኩ ማወቅ እነዚህን ነገሮች ለማጣራት ይጠቅምሃል፡፡ ያማረህን ሁሉ ስትከተልና በር በተከፈተ ቁጥር ዘው ብለህ ስትገባ ራስህን እንዳታገኘው ከፈለግህ የምትፈልገውን ማወቅ አለብህ፡፡ ፍላጎትህን በማወቅ ስትደላደል ሌላው ሰው ላይ አይተኸው ያማረህ ነገር ሁሉ የግድ እንደማያስፈለግህ ማስተዋል ትጀምራለህ፡፡ በሕይወትህ በምትፈልገውና በሚያስፈልግህ ነገሮች መካከል ላይተህ ማወቅ በብዙ ይጠቅምሃል፡፡ የምትፈልገው ነገር ሁሉ የሚያስፈልግህ ላይሆን ይችላል፤ በተቃራኒው ደግሞ አንዳንድ ጊዜ የሚያስፈልግህን ሁሉ ላትፈልገው ትችላለህ፡፡ የእነዚህን ሁለት ነገሮች ልዩነት ጥርት ባለ መልኩ መለየት አለብህ፡፡ የምትመኛቸውንና የምትፈልጋቸውን ሁሉ ከመከተል ይልቅ በሚያስፈልጉህ ነገሮች ላይ ማተኮር ስትጀምር፤ ሁኔታው ለሌሎች ግር ቢልም ለአንተ ግን እውነታው ኩልል ብሎ ይታይሃል፡፡

“እኔ በእርግጥ ንጉስ ነኝ፤ ምክንያቱም ራሴን መግዛት አውቅበታለሁና” - Pietro

Aretino

ቀደም ብለን እንደተመለከትነው፤ የምትመኛውና “ተከተለኝ፤ ያዘኝ፤ ገንዘብ አውጥተህ ግዛኝ ...” ያለህ ነገር ሁሉ የሚያስፈልግህ ላይሆን ይችላል፡፡ ይህንን ላይተህ ሚዛናዊ ሕይወትን ለመኖር ከፈለግህ ከሁሉ በፊት ራስን የመግዛትን ምስጢር ማወቅ አለብህ፡፡ እውነተኛ ንግስና በራስ ላይ የመንግስት ራስን የመግዛት ንግስና ነው፡፡ አንዳንድ ሰዎች በርካታ ሕዝብን በስራቸው ያስተዳድራሉ፤ ራሳቸውን ግን ማስተዳደር ሲቸግራቸው ይታያሉ፡፡

ብዙ ሰው የመምራትን ስልጣን ጨብጠው ራሳቸውን መምራት የሚያቅታቸው ሰዎችም ቁጥር ቀላል አይደለም፡፡ ብዙ ሕዝብን የሚገዙ ነገስታት ራሳቸውን መግዛት ተስኗቸው በማይሆን ነገር፤ በማይረባ ስፍራና በተራ ሕይወት ራሳቸውን ጠላልፈው ይገኛሉ፡፡ ይህ ለስኬታማነትህ አስፈላጊ እውነታ ነውና ልታስብበት ይገባል፡፡

አንድን ነገር ሰዎች ሁሉ ስለ ተከተሉት አትከተሉ

የምታደርገውን ነገር የምታደርገው ለምንድን ነው? ሰው ሁሉ ስለሚደርገው የሕብረተሰባችን ስህተት ምንጩ ብዙ ነው። ብዙው ሰው የሚከተለው ያመነበትን ነገር ሳይሆን ሰዎች ሲከተሉት ያየውን ነው። ብዙሃኑ ያወራውንና የተቀበለውን ሁሉ ካለምንም መረጃ መቀበልና ማመን፤ ወንዙ የሚፈሰበትን አቅጣጫ ተከትሎ መዋገት የተለመደ ነው - መጨረሻው ምን እንደሆነ ባይታወቅም እንኳ። አየህ፤ ሀብረተሰባችን ሲወድም በማህበር፤ ሲጠላም በማህበር ነው፤ አውጥቶና አውርዶ በግሉ የደረሰበትን ነገር አጣጥሞ በማወቅ አይደለም ድምዳሜ ላይ የሚደርሰው። እንተ ግ የምትፈልገውን ስታውቅ ራስህን ከዚህ ተጽእኖ ተላቅቆ ታገኘዋለህ። ጉዳይህ ከራስህ ከአላማህ ጋር ይሆናል። ለብዙሃኑ ሃሳብ፤ በዙሪያህ ለሚሆነው ነገርና ለሚናፈሰው ውሳኔ እይታህንና ጆሮህን ብትሰጥም እንኳ በጥንቃቄና በማመዘዘን ነው የምታደርገው። ይህ ደግሞ ለአጠቃላይ ጉዞህ እጅግ አስፈላጊ እይታ ነው።

"እናቱ፤ ወታደር ብትሆን ጀነራል ትሆናለህ፤ መነኩሴ ብትሆን ደግሞ ጳጳስ ወደመሆን ታድጋለህ አለችኝ። እኔ ግን ሰዓሊ ሆንኩና ፒካሶ ሆንኩኝ" - Picasso

መሆንና ማድረግ የምትፈልገውን ነገር በሚገባ አውቀህ መኖር ራስን የመሆንን ነጻነት ያጎናጽፋል። ይህ ነጻነት ነው ከቤተሰብ፤ ከቅርብ ወዳጅና ከሕብረተሰቡ አጉል ተጽእኖ አልፈህ እንድትሄድ የሚረዳህ። በአጭሩ፤ አንድን ነገር የምትከተለው ሌላው ሰው ለእንተ አስቦልህ ይህንን ብታደርግ ጥሩ ነው ስላለህ ብቻ ሳይሆን ከማንነትህ፤ ከልብህ ፍላጎትና ከተሰጥህ ጋር አብሮ ስለሚሄድ መሆን አለበት። ይህ ማለት የሰውን ሃሳብ በፍጹም አትቀበልም ማለት አይደለም። ይህ ማለት ለማድረግ የፈለግኸው ነገር በሰው ግፊትም መጣ በራስህ ግፊት፤ ከትክክለኛ ማንነትህ ጋር አብሮ የሚሄድና በትክክል የምትፈልገው ነገር መሆኑን ማረጋገጥ ይገባል።

ይህ ውሳኔ ለጊዜው ባለህ እርምጃ ላይ ጫናንና ውጥረትን የፈጠረብህ ቢመስልህም የኋላ ኋላ አስገራሚ የሰኬት መስመር ውስጥ ይከትሃል።

አንድን ነገር ብቃትህን ለማስመስከር ብለህ አትከተሉ

አንድን ነገር አንተ ከልብህ ስለፈለከው ልትተገብረው ሲገባህ፤ ማድረግ የምትችለውን ለሌላው ሰው ለማሳየት ያህል ከተገብርከው ጉዳዩ ስነ-ልቦናዊ "ጦርነት" እንደማይገኝ ነው። የመበለጥ ስሜት የተጫጫነው ሰው አንድን ነገር ምንም ባያምነበትም እንኳ ለሌላው ሰው ሊያስተላልፈው በፈለገው "የእችላለሁ" መልእክት በመነዳት የማያደርገው ነገር አይኖረውም። አንዳንድ ሰዎች በመስሪያ ቤት አካባቢ ያለ የፉክክር መንፈስ እንዲህ እይነት መጨረሻ የለሽ ጉዞ ውስጥ ይጨምራቸዋል። ሌሎች ሰዎች ደግሞ ለተለያዩት ፍቅረኛ፤ "ከእንተ ወይም ከአንቺ ውጪ መኖር እንደምትችል አሳይሃለሁ ወይም አሳይሻለሁ" የሚል ፍጥጫ ውስጥ ራሳቸውን ያገኙታል። በአጭሩ፤ ራሳችንን ካልገራነው ራስን የማስመስከሪያው የውጊያ መስክ ሰፊ ነው። ከዚህ ስነ-ልቦናዊ ጦርነት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ለመውጣት ቁርጠኛ ውሳኔ ካላደረግህ ሌላውን ሰው ለማብከን የምትወስደው እያንዳንዱ እርምጃ ከዋና አላማህ ርቀህ የምትሄቡት እርምጃ ይሆንብሃል። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ስትባንንና ጦርነቱ ሲረጋጋ ራስህን ከሰኬት እጅግ ርቀህ እንደምታገኘው አትጣጠር።

"አንድን ነገር ለታይታ ማድረግ ሞቶች የፈለሰሱት የመከበር መከራ ነው" - Bruce Lee

እንተ የምትከተለው ጎዳና ወደጥሩ ወይም መጥፎ ፍጻሜ የሚያደርሰው ተመልካቹን ሳይሆን አንተን ነው። እንተ የምትለብሰው ልብስ የሚያሞቀውም ሆነ የሚያበርድው የሚያይህን ሰው ሳይሆን አንተን ነው። እንተ የምትበላው ፍሬ የሚመርረውም ሆነ

የሚጣፍጠው ለአንተው ነው። እውነታው ይህ ሆኖ ሳለ፡ የምታደርጋቸውን ነገሮች ለታይታ የምታደርግበት ምክንያቱ ለምን ይመስልሃል? ነገሩን ተረጋግተህ አስበው።

እንደን ነገር ስትተገብር የሚያዩህ ሰዎች ሊኖራቸው የሚችሉውን ሃሳብ እዚሁ አስቦህ ልትደርስበት ትችላለህ። አብዛኞቹ ሰዎች ቀድሞውኑ ዘወር ብለውም አያዩህ። እንዳንጾቹ፡ ያደንቁህና መንገዳቸውን ይሄዳሉ፤ ሌሎች፡ ለታይታ እንዳይረከው ያስቡና መንገዳቸውን ይቀጥላሉ። ሌሎች ደግሞ፡ እንተ ለታይታ ብለህ የምታደርገውን ነገር እንደ ትንሽ ነገር ስለሚቆጥሩት የምታሳየውን “ተራ” ትእይንት አይተው “ምስኪን” ብለውህና አገዛውልህ ያልፋሉ። ወሳኙ ነገር የእነዚህ ሁሉ ሰዎች አሳብ ተሰንዝሮ ካለቀ በኋላ እንተ የምትኖረው ኑሮ ነው። ከዚህ ሁሉ ያመነከበትንና የፈለገከውን ነገር ምን እንደሆነ ለይተህ እውቀቱ ያንን መኖር ይሻልሃል።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው የሚፈልጉትን የማወቅ መመሪያዎች፡-

1. እንደን ነገር ስላማረህ ብቻ አትከታተለው
2. እንደን ነገር ሰዎች ሁሉ ስለ ተከተሉት አትከተለው
3. እንደን ነገር ብታትህን ለማስመስከር ብለህ አትከተለው

እንደን አስፈላጊ ነገር ለመግዛት ወደገበያ ሄዶ ያየውንና ለአይኑ ያማረውን ሁሉ ገዝቶ የሚመጣን ሰው ምን ትሉታለችሁ?

15

ስትምህርት የሆነ ስህተት

ስህተትን ለትምህርት የመለወጥ ቁልፍ

የሚሳሳት ሰው ማን ነው? እንደን ነገር የሚሞክር ሰው አይደለም? የሚደናቀፍና የሚወድቅ ማን ነው? የሚረመድና የሚንተሳቀስ ሰው አይደለም? የሚጎዳና የሚቆስል ማን ነው? ለመውደድ ራሱን የሚሰጥ አይደለም? ካልሞከርን እንዴት እንደርሳለን፤ ከውድቀት ውጪ እንዴት እንሞክራለን? ምርጫችን ከሁለት እንድ ነው። እንደኛው ምርጫ፤ ሰው ሁሉ እንደሚያደርገው ችግር የሌለበትን ቀላል ነገር በመምረጥ ሳይንቀሳቀሱ ተዳላድሎ መኖር ነው። ሁለተኛው ደግሞ፤ ያልተሞከረን ሞክሮና ሲወድቁ ተነስቶ አዲስ ነገር ውስጥ መግባት። የእኔ ምርጫ ሁለተኛው ነው - የአንቺስ? የአንተስ?

ቶማስ ኤዲሰን (Thomas Edison) ብርሃን ሰጪ አምራችን ለመፈለስቁ ባደረገው መከራ ቢያንስ እንደ ሺህ ጊዜ ሞክሮ እንዳልተሳካለት ያየ ሰው፤ “ይህን ያህል ሞክረህ አልተሳካም፤ አይቢታህም?” ብሎ እንደጠየቀው ይነገራል። ለዚህ ጥያቄ የሚያስገርምን መልስ እንደሰጠውም ይነገራል። “እንደ ሺህ ጊዜ አልተሳካልኝም ብዬ አይደለም የምቆጥረው፤ እንደ ሺህ የሚያከሉ አምራችን ወደመሆኑ ማምጣት የማይቻልባቸውን

መንገዶች ነው የተማርኩት - ለትምህርት የሆነ ስህተት። ቶማስ ኤዲሰን እነዚህ ቃላቶች ከተናገረ በኋላ ባደረገው መከራ ብዙ የለፋበት ግኝት ላይ ለመድረስ በቃ።

“በውድቀት የሚታወቁ ሰዎች፣ ተስፋ ቆርጠው ባቆሙበት ሰዓት ምን ያህል ለውጤት ቅርብ እንደነበሩ ያሳስተዋሉ ሰዎች ናቸው” - Thomas Edison

በሕጻንነትህ ቀና ለማለት ሞከረህ በስንተኛው የተሳካልህ ይመስልሃል? ለመዳህና ዳዴ ለማለትስ ያደረከው መከራህ ምን ያህል አደከመህ? በእግርህ ለመቆም ስንት ጊዜ ፈጀብህ? ስንት ጊዜ እጆቻህ የሙጥኝ ብለው የያዙትን ወንበር ከለቀቁ በኋላ ተመልሰው ይዘውታል፤ ስንት ጊዜ ወደምድር አጎንብሰህ ራስህን አድነሃል? ለመራመድ ባደረከው መከራስ ስንት ጊዜ ወድቀሃል? እነዚህ ልምምዶችህን ቆጥረህ “ሁለተኛ ለመራመድ አልሞክርም” አለማለትህን አስተውለህ ታውቃለህ? ዛሬ እንደልብህ የምትንቀሳቀሰው ከስህተትህ ባሻገር አልፈህ ስለመጣህ ነው። ትወድቃለህ፣ ውዳቂ ግን አይደለህም። ትሳሳታለህ፣ ስህተተኛ ግን አይደለህም። ትሸነፋለህ ተሸናፊ ግን አይደለህም። ያላለፍከው የስህተት ልምምድ ሁሉ በአንተነትህ ላይ በሌላ መልኩ ልትማራቸው የማትችላቸውን አስገራሚ ትምህርቶችን ትተውልህ አልፈዋል።

ይህ አይታ ልምምዶችህንና ያላለፍካቸውን ነገሮች አልለወጣቸውም፤ ለእነዚህ ሁኔታዎች ያለህን ምላሽ ግን በሚገባ ይለውጠዋል። ይህ አስገራሚ አይታ አያንዳንዱን ከስተት ወደትምህርትና ለእድገትህ ወደመጠቀም ይለውጥልሃል።

ስህተትን ወደ ትምህርት ለመለወጥ የሚያስችሉ አይታዎች፡-

የስህተትን እውነታ ተቀበል

ከወዲሁ ቁረጥ፣ ስህተት በፍጹም አይቀርም። ስህተት መስራት የለብኝም የሚለው ሃሳብ የቅዠት ሃሳብ ነው። ስህተትን በፍጹም መስራት የለብኝም ብሎ የሚያስብ ሰው

ከመሆን የማይቀረውን ስህተት ሲሰራ ስህተቱ ሁለት ይሆንበታል፤ በአንዱ ጎኑ የሰራው ስህተት፣ በሌላው ጎኑ ደግሞ ስህተት እንደ እንግዳ ነገር የመቁጠሩና በነገሩ የመረበሹ ስህተት። ተሸናፊዎች፣ “ለምን ተሳሳትኩ” በማለት በራሳቸው ላይ ይፈርዳሉ። ተሸናፊዎች አሸናፊዎች ግን ከስህተታቸው ትምህርታቸውን ለቅመው ያልፋሉ። ተሸናፊዎች ራሳቸውን በጭካኔና “በኮስታራነት” ያዩታል፤ አሸናፊዎች ስህተታቸውን አምነው ይቀበላሉ ሆኖም በራሳቸው “ይሰቃሉ”፤ የራሳቸውንም ትክክል ዳቦስ በማድረግ፣ “አይዞኝ” በማለት ወደ ፊት ይዘልቃሉ። ተሸናፊዎች “ስህተት በፍጹም መከሰት የለበትም” በማለት ያስባሉ፤ አሸናፊዎች ግን እውነታውን በመቀበል አልፈው ለመሄድ የተዘጋጁ ልቦና አላቸው።

“በስኬቶቼ ካገኘኋቸው ትምህርቶች ይልቅ ከስህተቶች ያገኘኋቸው ትምህርቶች ይልቃሉ” - Humphry Davy

አንዳንድ በአስተዳደር ስራ ላይ የተሰማሩ “አለቆች” በሰራቸው የተሰማሩ ሰራተኞች ምንም ስህተት እንዳይሰሩ ወጥረው ይይዟቸዋል። ስህተት የመሰራቱን ሁኔታ ለመቀነስ በሚያደርጉት ጥረት አዳዲስ አደራረጎችን ይገታሉ። ሰራተኞቹ ሰራውን እንደራሳቸው በመውሰድ አዳዲስ የፈጠሩ መንገዶችን እንዳይሞክሩ ይያዛሉ፤ ምክንያቱም ስህተት ከተሰራ ሊደርስባቸው የሚችለውን ቅጣት ስለሚያስቡ። በልጅ አስተዳደሩ ላይም ይህ ድካም ጎልቶ ይታያል። ምንም ስህተት እንዳይሰራ ታፍኖ የኖረ ልጅ ሲያድግ የራሱና የህብረተሰብ ጠንቅ ነው።

አድጎ የሕብረተሰቡ አካል ሲሆን፣ በሰራው ስህተት ሁሉ ራሱን የሚኮንን ሰው ይሆናል። ከዚያም አልፎ አንድ ስህተት ሲገኝ ስህተቱ የሚታረምበትን መንገድ ከመፈለግ ይልቅ ስህተቱን የሰራውን ሰው ማውጣትና ሰውየውም የሚቀጣበትን መንገድ መፈለግ ይቀናዋል። ይህ አመለካከት የአድጎት ጠንቅ ነው። እውነት ነው፤ አንድ ነገር ሲሳካልን ከምናገኛቸው ትምህርቶች ይልቅ ስንሳሳት የምናገኛቸው ትምህርቶች እጅግ የላቁ ናቸው።

ስህተትህን አትደገም

ለላተሳሳትክ ብቻ ስህተተኛ አይደለህም፤ ስህተተኛ የምትሆነው ያንኑ ስህተት ስትደጋግመው ነው። ይህ እውነት በእንተ ላይ እንዲሰለጥንና አመለካከትህን እንዲቀይረው ግን ስህተት የአንድ ጊዜ ከሰተት እንጂ የማንነት መመዘኛ እንዲሆን ማወቅ አለብህ። በመውደቅ እና በውዳቂነት መካከል ግልጽ የሆነ ልዩነት አለ። የሚወድቅ ይነሳል፤ ውዳቂም አይደለም። በዚያ ትናንትና በጣለው እንቅፋት ላይ ደጋግሞ በመደናቀፍ የሚወድቀውና ለመነሳትም ፈቃደኝነቱ የሌለው ሰው ግን ውዳቂ ነው። ይህንን ሰው ማን ሊያነሳው ይችላል? እንዴትስ ካለፈው ልምምዱ ሊማርና ወደ ስኬት ሊዘልቅ ይችላል? አንተ ግን የስህተትህን ምንጭ በመለየትና ምን ብታደርግ ይህ ስህተት ሊደገም እንደማይችል በጥንቃቄ በማጤን ወደፊት መግለገስ ትችላለህ። አንዱ የሰራዊቱን ስህተት ደግመህ የማትሰራበትን መንገድ የምትፈልግ ሰው መሆን አለብህ። ይህንን ለማድረግ ከስህተት የሚማር ትሁት ልቦና ሊኖርህ የግድ ነው።

“እምላክ ሆይ፤ ስህተትን ፈጽሞ ከማይሰራ ሰው ጠብቀኝ፤ እንዲሁም ደግሞ ያንኑ ስህተት ደግሞ ከሚሰራ ሰው ጠብቀኝ” – William J. Mayo

አንድ ሰው፤ “በፍጹም ስህተትን ሰርቼ አላውቅም” ካለ፤ አባባሉን እንድናርመው እንዲፈቅድልን ጥያቄ አቀርባለሁ - “ስህተቴን እምኔ አላውቅም” ወደሚለው። ስህተት ሰርቼ አላውቅም የሚል ሰው አደገኛ ሰው ነው። ከዚህ ሰው ጋር በሰራም ሆነ በፍቅር ሕይወት አጋርነት እንዴት አብሮ መራመድ ይቻላል? ይህ ሰው ለሰራቸው ስህተቶች ሁሉ የሚወቀስ ሰው ፈላጊ ነው።

የሚወቀስ ሰው ሲያጣ ደግሞ ያንን ስህተት የሰራበትን “በቂ” ምክንያት መደርደር ችሎ የለበትም። ስህተትን ሰርቼ አላውቅም ከሚለው አስከፊ አመለካከት ይልቅ የከፋው ደግሞ ስህተትን የሚደጋግመው ሰው ሁኔታ ነው።

አንድን ሰው ስህተት ካላስተማረው ሊያስተምረው የሚችል ሌላ ምሁር በምድር ላይ የፊት አይገኝም። ከልምምድና ወድቆ ከመነሳት የበለጠ አስተማሪ ከየት ይገኛል? ትምህርቱን ለመቅሰም ግን ሲሳሳቱ “ተሳሰቻለሁ” ለማለት የተዘጋጀ ልቦና ሊኖር ይገባል። በአጭሩ፤ እንዳልተሳሳትን ለማሳመን ከመታገል ይልቅ፤ ስህተታችንን አምነን በመቀበልና ትምህርታችንን በማጥገን ወደፊት መገለጥ አጅግ የቀለለ ነው።

አንደገና መሞከርን አትፍራ

ስህተት በብዙ ሰዎች ላይ የጣለባቸው የተጽእኖ ወጥመድ ያለው እዚህ ጋር ነው። ጉዞው ይህንን ይመስላል። በአይነቱ ህሊናው የታየውን ነገር ለመተማበር የተነሳሳ ሰው በመጀመሪያ “አችላለሁ” የሚል ቋንቋ በድፍረት ሲናገር ይሰማል። ጥቂት ስህተቶችንና ግጭቶችን ካስመዘገበ በኋላ፤ “አችላለሁ” የሚለው ሃሳብ ወደ “የምችል ይመስለኛል” ይቀንሳል። አሁንም ከጥቂት ጉዞና ከጥቂት ግጭቶች በኋላ፤ “የምችል ይመስለኛል” የሚለው ቋንቋ ወደ “የምችል መስሎኝ ነበር” ያዘቅጣል። በመጨረሻም ይህ፤ “የምችል መስሎኝ ነበር” የሚለው ንግግር ወደ “አልችልም” ይወርድና በዚያው ይደመደማል።

ይህ ሁኔታ በፍጹም በእንተ ሊደገም አይገባውም። በዚህም በዚያ፤ ትችላለህ! ወደመቻል የምትመጣው ግን እንደምትችል ደጋግመህ ለራስህ በመንገርና ደጋግመህ በመሞከር ነው። በቅድሚያ መውደቅህን እመን፤ በመቀጠልም ተነሳና አባራህን ከላይህ ላይ አራግፍ። የጣለህን እንቅፋት ዘወር ብለህ ከታኘኸው በኋላ በሚቀጥው ጊዜ እንዴት ልታፈፈው እንደምትችል አእምሮህ ይመዝግብ። ጉዞህን ቀጥል!

“በሕይወትህ ከምትሰራቸው ታላላቅ ስህተቶች እንዲሁ ስህተትን አሰራ ይሆን? የሚልን ፍርሃት ካለማቋረጥ የማስተናገድ ስህተት ነው” – Elbert Hubbard

በወደከና በተሳሳትህ ቁጥር እየተነሳህ እንደገና ካልሞከርክ የትም አትደርስም። ይህን የሰኬት ቁልፍ ደግሞ ፍርሃትን ከማስወገድ ጋር በቀጥተኛ መንገድ ይገናኛል። “እንደገና

ብላላትህ?" ብሎ የማሰቡ ስህተት በራሱ እንደገና ሞከረህ ከመሳሳት የከፋ ነው። "ሰዎች ምን ይሉኛል?" የሚለውም አመለካከት ከእስር ቤት ተለይቶ አይታይም - ሰዎች በአመለካከታቸው ያስቀመጡት እስር ቤት። ከፍርሃት የተነሳ መራመድ አለመቻል የሚያስከትልብህን መዘዝ ከምትሸከም ሞከረህና ደጋግመህ ወደቀህ የሚከተልብህን መዘዝ መቀበል ይሻልሃል። ሁሉም መዘዝ አላቸው፤ በአይነታቸው ግን ይለያሉ። ፍርሃት እስር ቤት ውስጥ ይቆያል። እንደገና የመራመድ ድፍረት ግን ማግኘትህ ይፈታዋል፤ ሕይወትንም እየጣጣምካትና እየተደሰትከባት ትኖራለህ - በውድቀትም ሆነ በመነሳት።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ስህተትን ለትምህርት የመለወጥ ቁልፎች፡-

1. የስህተትን አውነታ ተቀበል
2. ስህተትህን አትድገም
3. እንደገና መሞከርን አትፍራ

ትወድቃለህ፤ ውዳቂ ግን አይደለም። ትሳሳታለህ፤ ስህተት ግን አይደለም።
ትሸክቃለህ ተሸካፊ ግን አይደለም።

16

በ30 ዓመቱ ሞተ በ60 ዓመቱ ተቀበረ

በአላማ የመጽናት ቁልፍ

አይወት ምንድን ነው? መመገብ? መጠጣት? መተንፈስ? መጽሐፍ? እንዲሁም አትክልቶች ይህንን ያደርጉ የለም? እኔ ሰው ከዚህ የተነሳ ነገር ለማድረግ የሚያስችል በቂ ጭነት ይዞ እነዚህን ከላይ የተጠቀሱትን ነገሮች ስለደረገ ቢቻ በአይወት እል ከተባለ አስደራ ነው። ሕይወት ማሰብ ግዴታ ነው። ሕይወት ማቀድም ደብቀልላል! ሕይወት በላይ መኖር ነው! ሕይወት፤ ለመኖር የሚያጓጓዝ፤ አስከምትም ድረስ ልከተለው የሰጠህበትን ዓላማ መያዝ ማለት ነው። እነዚህ ነገሮች ሲያቆሙ፤ ሕይወት ስብደት ይሆናል - የእንክብካቤና የአትክልቱ ላይነት ሳይሆን፤ የሰው ላይነቱ ሕይወት! በእጃቱ ሰዎች ትግር ግን የራሴ ትግር አይደለም፤ በራሴ ያለመቀጠል ትግር እንጂ!

እኔ ሰው በሕግ ጊዜው ብዙ መታገን ወደተቀበሩበት የመታብር ስፍራ ሄደ በሰዎች መታብር ላይ የተጻፉትን ጽሑፎች በማንበብ ላይ ሳለ፤ በእንደ ሰው መታብር ላይ እንደ ግር የሚል ጽሑፍ አነበበ። ጽሑፉ፤ "በ30 ዓመቱ ሞተ፤ በ60 ዓመቱ ተቀበረ" ይላል። ጽሑፉ ግር ብሎት ቆየ "ማሳሰብ ይመረጥ። 'እንደ ሰው በ30 ዓመቱ ሞተ እንዴት በ30 ዓመታት ላይብር ሊቆይ ቻለ' ይህንን እየሰበ የጽሑፉን ትርጓሜ የሚያውቅ እንደ ሰው ደረሰ። 'ምን እንደምታስብ ገብቶኛል' አለው ያሳቡን እንበብ። ጥያቄውን በግምት

ደርሶበት ኖሮ፤ በቀጥታ መልሱን ነገረው። “ይህ ሰው እጅግ በጣም የሚያስገርም ራዕይና ዓላማ የነበረው ሰው ነበር። ብዙ ነገሮችን የመስራት እቅድ የነበረውና በዚህም ትጋቱ በሕብረተሰቡ እጅግ የታወቀና ለትልቅ ነገር የሚጠበቅ ሰው ነበር። ልክ 30 ዓመት ሲሞላው በተለያዩ ውጣ ውረዶች በማለፉ ምክንያት ተስፋ በመቀረጥ ዓላማውን ሁሉ ትቶ ከርታታ ሰው ለመሆን በቃ። የሚቀጥሉትን 30 አመታት እንዲሁ በየቦታው ሲንቀሳል ነው ያሳለፈው - ካለምንም ዓላማ። የጽሑፉ ትርጉም ይህ ነው። ሰውዬው ሞተ ብለው የሚያምኑት ራዕይን በጣለበትና ጊዜውን በተራ ነገር ማሳለፍ በጀመረበት በ30 ዓመቱ ነው - በአካል ቢኖርም ሞቷል ነው አባባላቸው። ልክ በ60 ዓመቱ ታምሞ አካላዊ ሞትን ሲሞት ያን ጊዜ ተቀብረ ማለታቸው ነው”።

“የጉዞው ተግዳሮት ብርቱ ሲሆን ብርቱዎች በርትተው ጉዞአቸውን ይቀጥላሉ” -

Robert Schuller

አንዳንድ ሰዎች ጉዞው ከባድ ሲሆን እድሜአቸውን ሙሉ የተከተሉትን የሕይወት ዋና አላማና ሕልም ትተውት ይሄዳሉ። ሌሎች ደግሞ እንደየሁኔታው አላማቸውን ይለዋውጣሉ። ጉዞው ሲከብድ ግን መቀየር ያለበት አላማ ሳይሆን አደራረግ ነው። በሕይወትህ ልትከተል የምትችለው ዋነኛ የአላማ መልህቅ አንድ ብቻ ነው፤ ምክንያቱም አላማህ በበዛ ቁጥር ስኬታማነትህ እየቀነሰ ይሄዳልና ነው። ሌሎች እዚህና እዚያ ብቅ ብቅ የሚሉ አንዳንድ አዳዲስ እቅዶች ቢኖሩህም ከዋናው አላማህ ጋር አብረው የሚጓዙ መሆናቸውን እርግጠኛ መሆን አለብህ። ዋናው ቁም ነገር ግን ይህ ነው፡- ትናንትና ደምህ ውስጥ ሲዘዋወር የነበረው ሕልምህ በአንድ ጊዜአዊ የሁኔታዎች አለመመቻቸት ምክንያት ሊጣልና ሊቀበር አይገባውም። አላማህና ህልምህ እንዲሞት ስትፈቅድ ያን ጊዜ አካልህ ህያው ቢሆንም ውስጥህ ግን ሙት ነው። ይህ እንዳይሆን የሚከተሉት እውነታዎች ይደግፉሃል።

ህልሙ የአንተ መሆኑን እርግጠኛ ሁን

በዚህ አለም ላይ ቁጥራቸው እጅግ ብዙ የሆኑ ሰዎች የሚኖሩት ህልም የራሳቸውን አይደለም። አንዳንዶች የሚወዱት ወይም የሚፈሩት የቤተሰብ አባል በላያቸው ላይ ካስቀመጡ ጫና የተነሳ ከማንነታቸው ጋር በፍጹም የማይሄድን የህልም ጉዞ ይያያዙታል። ሌሎች ደግሞ በፍቅረኛ ወይም ደግሞ በአቻዎች ግፊት ያልሆኑትን ሆነው ሲኖሩና የማይቀናቸው ነገር ለማድረግ ሲጋፉ ይታያሉ። ሰዎች ቡድናቸው ውስጥ አንዲቀበሏቸውና በውስጣቸው ያለውን የተቀባይነት ጥማት ለማርካት ሲሉም ውስጣቸው የማያምንበትን የሚከተሉ ሰዎች አሉ። ለዚህ ነው ሕይወት ተራራ እንደመግፋት የሚሆንባቸው። ራስህን በዚህ ሁኔታ ካገኘኸው ሁኔታህን ለመቀየር ጊዜው አላለፈም። ወደማንነትህና ለማንነትህ ወደሚመጥነው ወደትከከለኛው ህልምህ ተመለስ። እውነተኛ ህልም ከዝለት ባሻገር አልፈህ እንድትሄድ የማድረግ ብርታት አለው።

“ሌሎችን ሰዎች ለመምሰል ራሱን የሚለዋውጥ ሰው ብዙም ሳይቆይ ራሱን ሽራርፎ ይጨርሰዋል” - Raymond Hull

ከሰዎች አስተያየት አንጻር፤ ከተቀባይነት ፍለጋ አንጻርና ሌሎችን ለመምሰል ካለህ ጥማት አንጻር ራስህንና አላማህን የምትለዋውጥ ከሆነ ብዙ ሳጠቆይ ራስህን ታጣቀለህ። በሕይወትህ ልታጣውና ሊጠፋብህ የማይገባ ውድ ነገር ማንነትህ ነው። የሰዎች ሃሳብ በአንተ ሃሳብ ውስጥ ሲነግስና የሌሎች ማንነት በአንተ ማንነት ውስጥ ገብቶ ሲኖር ራስህን አጣኸው ይባላል። በቀደሙት ምእራፎች ውስጥ ደጋግመን እንደተመለከትነው ራስን ማወቅ፤ አላማን መለየትና በራስህ ማንነት የራስህን ራዕይ መከተል ታላቅ የስኬት ቁልፍ ነው። “አራጂናል” ሆነህ ተወልደህ ቅጂ ሆነህ ኖረህ አትሙት። በተወለድከበት ማንነት ለተወለድከበት ማንነት መኖር የስኬቶች ሁሉ ስኬት ነው።

ጉዞው የፍጻሜውን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ አስታውሱ
አንዳንድ ሰዎች ህልማቸውን አውን ለማድረግ የሚሄዱበት ጎዳና ለድካም፣ ለህመምና
ለቆሰለ ስሜት አሳልፎ ሲሰጣቸው ይታያሉ። በእንደዚህ አይነት መልኩ ማገዝቱን
ለጉዳት ያጋለጠ ሰው ህልሙ ጋር ቢደርስ ትርጉሙ ምንድን ነው? ህልሙ ጋር ሲደርስ
በስኬቱ ለመደሰት የሚያበቃ ጤንነቱም እንኳን አይኖረውም። ለዚህ ነው
በመጀመሪያው ምእራፋችን ላይ ስኬትና ገንዘብ በፍጹም እንደማይገኙ እጽድቅ
የተመለከትነው። ሰዎች ገንዘብ የማግኘትን ህልም ይዘው ያሰቡትን ገንዘብ ለማግኘት
ጤንነታቸውን ሲያጡ ከሰረቱ ሁለት ነው። አንዱ ከሰረት ያገኙትን ገንዘብ
ጤንነታቸውን ለመመለስ እንደገና ማጥፋታቸው ነው። ሁለተኛው ከሰረት ደግሞ
ገንዘብ የማግኘት ህልም ጋር የደረሰው ሰው ገንዘቡን እንደፈለገው ለማድረግ የሚያበቃ
የስሜትም ሆነ የአካል ጤንነት ማጣቱ ነው።

"ለአንድ ጉዞ ግብና ፍጻሜ የመኖሩ ጉዳይ አስፈላጊ ነው። በመጨረሻው ላይ ግን
የጉዞው ጉዳይ ነው አስፈላጊው ነገር" - Ursula K. LeGuin

ለአንዳንድ ሰዎች ሕይወት ማለት አንድ የሚደረስበት ግብ ነው። ሕይወት ግን
የሚደረስበት ግብ አይደለም፤ ሕይወት የየአለት ሂደት ነው። ምንም እንኳን ይህ ሂደት
በመጨረሻው አንድ ደረጃ ላይ ቢያደርስንም፣ የሕይወት ዋናው ክፍል ያለው ወደዚያ
ጥግ ለመድረስ የምናደርገው ጉዞ ነው። አላማ ላይ በመድረስ ምክንያት ሰዎች ትዳርን፣
ልጆችን፣ ቤተሰብን ሲበትኑ ማየት አሳዛኝ ነው።

አንድን በንግዱ ስኬታማ ለመሆን ብዙ የለፋ፣ የተጨቃጨቀና በብዙ የስሜት ውጣ
ውረድ ያለፈን ሰው አስብ። ንግዱን ለማጣጣፍ ሲገረጽ ለትዳሩና ለልጆቹ ያለውን
ጊዜ ሰርቆበት ከቤተሰቡ ጋር ብዙም ጤናማ ግንኙነት የለውም። ከወዳጆቹ ጋር በገንዘብ
ምክንያት ተለያይቷል፤ የተለያዩ ከስሜት ቀውስ የተነሳ የሚመጡ በሽታዎች
አግኝተውታል፤ ስሜቱ ተጎድቷል ...። በመጨረሻ ግን ንግዱ ተሳካለትና ገንዘብን

አስቡ። ሰብስብ ብሎ ሲያስበው ግን ጤንነቱን አጥቷል፤ ቤተሰቡ ፈራርሷል፤ ወዳጆቹ
ሕይወታል ... የከሰረት ሁሉ ከሰረት! ይህንን አስታውሱ። ትርፍና ኪሳራ ሁል ጊዜ
በገንዘብ ጋር የተያያዘ አይደለም። መፍትሄው - ወደህልም የምትሄድበትን ጉዞ ህልሙን
የማግኘት ያህል አስፈላጊ ነውና ተደላትበት።

እርዳታን ጠይቅ

እንደ ነገር ሲያትህ ምን ታደርጋለህ? የምታውቀውን ሁሉ ነገር ተጠቅመህ፤ በዚህና
በዚያ ሞክረህ ሁኔታዎች ሲከብዱህ ምን ምርጫ አለህ? ለአንተ እጅግ እንደ ተራራ
የሆነበትን ትግር በቀላሉ መፍትሄ ሊያገኙለት የሚችሉ ሰዎች እንዳሉ ታውቃለህ?
አንዳንድ ጊዜ እነዚህ ሰዎች አጠገብህ ነው ያሉት። እርዳታን መጠየቅ ግን አለብህ።
ሰዎች የውጭህን ሁኔታ አይተው በውስጥህ ያለውን ትግል ሊገነዘቡ አይችሉም። አንተ
የገደ ወደ እነሱ መሄድ አለብህ። አንዳንድ ሰዎች እርዳታን ከሚጠይቁ መሞትን
ይመርጣሉ - ከትእቢት የተነሳ። ሌሎች ደግሞ ቀድሞውኑ የእሺታን መልስ የሚያገኙ
ስለማይመስላቸው ለመጠየቅ ድፍረቱ የላቸውም። ከአንድ ሰው እርዳታን ስንጠይቅ
የመልሱ ምርጫ ሁለት ነው። "እሺ ወይም አምቢ"። ስለዚህ ከሰዎች ምክርን፣ የገንዘብ
ድጋፍን ከሌሎች ሰዎች ጋር ግንኙነት የመፍጠሪያ መስመርን እንዲዘረጉልን መጠየቅ
በጣም ሰላማዊ የሆነ መንገድ ነው።

"ወደጫፍ ኑ አላቸው። እነሱም፣ እንፈራለንና እንመጣም አሉ። እንደገና፣ ወደጫፍ ኑ
አላቸው። በቀስታ መጡለት። ከዚያም በድንገት ገፋቸው ... መብረር ጀመሩ!" -

Guillaume Apollinaire

እርዳታን እንዳንጠይቅ የሚያደርገን አንዱ አንቅፋት፣ የምንጠብቀው መልስና
የምናገኘው ምላሽ የመለያየቱ ጉዳይ ነው። ብዙ ጊዜ ሰዎች እንዲያደርጉልን እንጂ
መዝገቡን እንዲያሳዩን እንፈልግም። ሰዎች ግን ለእኛ ሊበርሩልን አይችሉም፤
እንድንበርር ግን ሊረዱን ይችላሉ።

ያልተጨረሱትን ሃውልቶች እያዩ “መጨረሻው ምን ሊመስል ይችል ነበር?” ማለታቸው አልቀረም። ሰዎች በተጨረሱት ስራዎቹ አንድን ነገር ጀምሮ የመጨረስን አይታ የመካፈላቸውን ያህል፤ ባልጨረሳቸውም ስራዎቹ ያለመጨረስ ዘር በውስጣቸው መዘራቱ የማይቀር ነው። እነዚህ ተጀምረው ያልተጨረሱ የማይከል አንጀሎ ስራዎች፤ ወደሙላት ያልደረሱ በብዙ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ያሉ፤ የሚጀምሩ፤ ነገር ግን የማይጨረሱ አስገራሚ እምቅ ብቃቶች ምልክት ናቸው።

“ተጀምሮ” እንዳልተፈጸመ ስራ በሰው ማንነትና ባህሪህ ላይ ጥላ የሚያጠላ ነገር የለም።

David George

ይህንን መጽሐፍ ማንበብ በጥቂቱም ቢሆን የማንበብ ልማድህን ያሳያል። ከዚህ በፊት ያነበብካቸውን መጽሐፍ መለስ ብለህ ማግኘት ከቻልክ ተመልከታቸው፤ ያቀላምካቸውና ያስመርከባቸው ሃሳቦች ያሉት የመጽሐፉ መጀመሪያ ገጾች ላይ ብቻ ከሆነ ምናልባት ያንን መጽሐፍ ማንበብ ጀምረህ አልጨረስከውም።

እስከዛሬ የጀመርካቸውን ፕሮጀክቶች አስባቸው፤ የትኛዎቹን እስከጥግ ወስደሃቸዋል? ገና በሃሳብ የቀሩት ድንቅ አቅዶችህ፤ ገና እንደተጀመሩ የተቀጩት አስገራሚ ጅማራዎችህ፤ ብዙ ከለፋህና ዋጋ ከከፈልክባቸው በኋላ የተውካቸው ህልሞችህ ... ። ያቋረጥከውን ነገር እንደገና ለመጀመር ጊዜው አልዘገዣም። ጀምረኸው ሳትጨርስ ወደተውከው ነገር እንደገና የመመለሻውና ካቆምከበት የመቀጠያው ትክክለኛው ጊዜ ውሳኔን የምታደርግበት ጊዜ ነው። ተጀምሮ የቆመ ትምህርት፤ ተጀምሮ የቆመ መጽሐፍ፤ ተጀምሮ የቆመ ፕሮጀክት ... እንደገና መነሳት ይችላል።

የጀመርከውን ነገር የመጨረስን ስኬት ለመለማመድ የሚከተሉትን ተግባራዊ እርምጃዎችን መውሰድ ትችላለህ።

መጨረሻውን አይተህ ጀምር

መጨረሻውን አይተህ ለመጀመር የሚከተሉትን ጥያቄዎች መጠየቅ ጠቃሚ ሊሆን ይችላል። “ይህ የምጀምረው ነገር ሲያልቅ ውጤቱ ምን እንዲመስል ነው የምፈልገው?” ይህንን ጥያቄ መመለስ ለመጨረስ ቆርጠህ እንድትጀምር ውስጥህን የሚያነሳሳ አይታን ይሰጥሃል። በተጨማሪም፤ የአንድን ነገር ፍጻሜውን በማየት ጽኑ በሆነ አላማ እንድትጀምረውና ጠንክረህ እንድትቀጥል ይደግፍሃል። የአንድ ነገር ጅማራውን ብቻ ሳይሆን ፍጻሜውንም ቁልጭ ባለ መልኩ ስታየው በነገሩ የማመንህንና ያለማመንህንም ነገር እንድትወስን ያደርግሃል። ለመጀመር ያለህ ጉጉት ይህንን የውስጥ ፍላጎት ሊጋርድብህ ይችላል። የፍጻሜውን ስእል ግን በእእምሮህ አይተህ ስትጀምር ጉጉትህ በጅማራው ላይ ብቻ መሆኑ ይቀርና ወደ ፍጻሜው ላይ ይሆናል። ለመጀመር ካለህ ጉጉት ይልቅ ለመጨረስ ያለህ ጽኑ ፍላጎት ካልበለጠ የመጨረስህ ጉዳይ አጠራጣሪ ነው።

“ወደ የት እንደሚሄድ ለሚያውቅ ሰው ይህንኛ አለም መንገዱን ትለቅለታለች” – Ralph

Waldo Emerson

ወደ የት እንደምንሄድ የመንገዳችንን ፍጻሜ በግልጽ አይተን ካልተነሳን የመጣው እንቅፋት ሁሉ ያስቆመናል። ምክንያቱም በተቋቋመን እንቅፋት ምክንያት የቆምንበትን ስፍራ እንደ ፍጻሜአችን የመቁጠር ዝንባሌ ስላለን ነው።

መጨረሻውን በአይነ-ሳሊናችን አይተን ከተነሳን ግን በፊታችን የሚደነቀሩትን እንቅፋቶች ማለፍ እንዳለብን እምነን ነው የምንጀምረው - በዚህም ሆነ በዚያ ብለን ጥረን ስናልፋቸው ራሳችንን እናገኘዋለን። ግብ የሌለው ሰው ኳሱን ወደ የትም አቅጣጫ ቢመታው፤ ኳሱ የደረሰበትን ስፍራ እንደ ግብ የማየት ዝንባሌ ይኖረዋል። ሊላማ የሌለው ሰው በየትም አቅጣጫ ቢተኩስ በተኩሱ ድምጽ ከመደሰትና የተኮሰው

አይመስለኝም፡፡ ምናልባት ያንን አምስት ሺህ ብር በአንድ ስኬታማ አቅድ ላይ ቢያውለው ስኬታማ ይሆናል ብዬ አስባለሁ፡፡ ይህ ሁኔታ በተለያዩ ስፍራዎች የተለያዩ ነገሮችን በማድረግ የከረመ፤ ነገር ግን ምንም ነገር የማይገነባን ማንነት ያመለክተናል፡፡ አየህ፤ ቢዚ ማንነት ስኬታማ ማንነትን ሊፈጥር አይችልም፡፡

በአንድ ነገር ላይ ያተኮረና ሳይጨርስ የማይነቃነቅ ማንነት ግን አስገራሚን ነገር ይገነባል፡፡ አንዳንድ ወጣቶች በአንድ የትምህርት ዘርፍ ሶስት አመት ከተሰማሩ በኋላ “የምማረውን የትምህርት አይነት መቀየር አማረኝ” ሲሉ ይሰማሉ፡፡ እንዲያውም ቀይረው እንደገና አዲስ የትምህርት መስክ ውስጥ ሲሰማሩ ይታያሉ፡፡ ይህንን ሁኔታ ከሁለቴና ከሶስቴ በላይ ያደረጉ ሰዎች አጋጥመውኛል፡፡ በዚህ ሂደት ውስጥ አመታት ይባከናሉ እንጂ የሚፈጠር ነገር አይኖርም፡፡ የጀመርከውን በመቋቋሙ የስኬትን ጎዳና ለመጀመር ዛሬውኑ ወስን፡፡

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ጀምሮ የመጨረስ መመሪያዎች፡-

1. መጨረሻውን አይተህ ጀምር
2. የቀን ገደብ አውጣ
3. እንዴት ሳትጨርስ ወደሌላኛው አትዙር

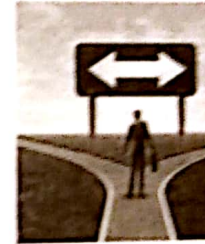
ጀምረኸው ሳትጨርስ ወደ ተውከው ነገር እንደገና የመመለሻውና ካቆምከበት የመቀጠያው ትክክለኛው ጊዜ ውሳኔን የምታደርግበት ጊዜ ነው፡፡

18

የትኛውም መንገድ ይወስድሃል

ግብን የማውጣት ቁልፍ

ግብን ያላወቅ ሰው አንዴት ጎል ሊያገባ ይችላል? አላማውንስ ያላየ ሰው አንዴት አነጣጥሮ አላግደን መምታት ይሆንለታል? የተግባራችን 90 በመቶ የተጠናቀቀው ግቦችንን አውቀን ስንነሳ መሆኑን መዘንጋት የሌለብን አውቀት ነው፡፡ አለዚያ አንጻራለን፤ ነገር ግን አንደርስም፡፡ አንናገራለን፤ ነገር ግን መልእክትን አናስተላልፍም፡፡ አንሰራለን ነገር ግን አንገብም፡፡ አንመለከታለን፤ ነገር ግን አናደም፡፡ አንሰማለን፤ ነገር ግን አናደምጥም፡፡ አንገብስና ግብን አውጣ፤ ቀና በፊት ግብን ተመልከት፤ ድፈርና ባመንከበት ነገር ላይ ተራመድ - መድረሱ በፍጹም የማይቀር ጉዳይ ነው!

አንድ ሰው ረጅምና አድካሚ የሆነ ጎዳናን ካለፈ በኋላ መንትያ መገደቶች ላይ ይሰሩ፡፡ በዚያ የቆመን አንድ ሌላ ሰው አየና፡ “ከእነዚህ ሁለት መገደቶች ትክክለኛው መገደብ የትኛው ነው?” ብሎ ጠየቀው፡፡ መንትያ መገደቶች ጋር የቆመው ሰው፤ “መደብ የምትፈልገው ወደ የት ነው?” ብሎ ጥያቄውን በጥያቄ መለሰለት፡፡ መገደቻውም፤ “ወደ የት መደብ እንደፈለኩ ገና አላወቁም” አለው፡፡ የቆመውም ሰው፤ “አንግዲያውህ፤ ሁሉም ትክክለኛ መገደቶች ናቸው፡፡ በማለት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ መለሰለት፡፡ መገደቻው፤

“የምትሄድበትን ካላወቅህ የትኛውም መንገድ ይወስድሃል” የሚልን መልእክት ተቀብሎ፤ “መልእክቱ ገብቶኛል” በሚል ዝምታ ተዋጠ።

“ቁም ነገሩ ከየት እንደመጣህ አይደለም፤ ዋናው ቁም ነገር ወደ የት እንደምትሄድ ማወቅህ ነው” – Brian Tracy

ብዙ ሰዎች በደሙ-ነፍስ ነው የሚኖሩት። ከየት ተነስተው ወደ የት መሄድ እንዳለባቸው በቅጡ አያውቁትም። ወደ የት እንደሚሄዱ ማወቅ በሕይወት ላይ ያለውን ተጽእኖ በፍጹም አስበውት አያውቁም። የግብ ጉዞ የምርጫ ጉዞ ነው። “የትኛውን ጎዳና ብመርጥ ወደ ዋናው የሕይወቴ አላማና ራሳይ ያደርስኛል” የሚል ምርጫ! ግቡን በቅጡ ያላወቀ ሰው የመጣውን ያስተናግዳል፤ ወደተከፈተለት ይገባል፤ ጊዜአዊ ደስታን በሰጠው ነገር ላይ ጊዜውን ያባክናል። ሕይወት በምርጫ የተሞላች ነች። ጠቀሰ በስንት ሰአት ከመኝታዬ መነሳት እንዳለብኝ ከምወስነው ውሳኔ አንስቶ ማታ በስንት ሰአት ወደመኝታዬ መሄድ አለብኝ እስከሚለው ድረስ የምንመርጠው ምርጫና የምንወስነው ውሳኔ በአላማችን ላይ ጣልቃ ይገባል።

ስለዚህም፤ ስኬት የሞላበት ሕይወትን ለመኖር ከፈለግህ፤ ግብን በማውጣት ጥበብ የበሰልክ ልትሆን የግድ ነው። የሚከተሉትን እውነታዎች አሰላስላቸው።

ግብህንና ራስዬህን አጣጥማቸው

ግብህ ረጅምና የተንዛዛ ከሆነ ከዋናው ሕልምህ ጋር የመጣጣሙን ነገር መመዘን ያስቸግርሃል። ስለዚህ በቅድሚያ የምታወጣቸው ግቦች አጭርና ግልጽ ይሁኑ። ግብህ ምንነቱና ውጤቱ ሊመዘን የማይችል ከሆነ አሁንም ከዋናው ራሳይህ ጋር የመጣጣሙን ሁኔታ መመዘን ያስቸግርሃል። ግብህ ትልቅ ከመሆኑ የተነሳ ትጋትህንና ጽንሐትህን የሚፈትን ወይም የሚወጥርህ፤ ቀላል ከመሆኑ የተነሳ ደግሞ ሊደረስበት የሚችል ሊሆን ይገባዋል። አስታውስ፤ የጥቃቅን ግቦችህ መሳካት ነው የዋናውን ራሳይህን ፍጻሜ

የሚወስነው። በመጨረሻም፤ ራሳይህ የጊዜ ገደብ ካለው ግቦችህም እንዲሁ ሊኖራቸው ይገባል። ጥቃቅን ግቦችህ ተጠራቅመው ታላቁን ራሳይህን የሚሰሩት ከሆነ፤ የእነዚህ ጥቃቅን ግቦችህ የጊዜ ገደብ መስመር ከያዘ ራሳይህ መስመር የማይዝበት ምንም ምክንያት የለም። ሂደቱ ውስብስብ አይደለም - ራሳይህ ግልጽ ሲሆን፤ ወደዚያ ራሳይ የሚያደርሱህን ግቦች ማውጣት ቀላል ይሆናል። የእነዚህ ግቦች ጥርቅምና መጣጣም የራሳይህን ስእል ካልሳሉት እንደገና ልታስብበት ይገባል።

“ብዙ ሰዎች የሚያስፈልጋቸው አሳ እንዳልሆነ ሳይገባቸው እድሜ ልካቸውን አሳ ሲያጠምዱ ይኖራሉ” – Henry David Thoreau

“ግቦችህን ከራሳይህ አንጻር ያለመቃኘትህ ትልቁ ክስረት የሰዓት ክስረት ነው። በዚህ ምድር ላይ ለማግኘትም ነገር የምትከፍለው በሰዓት ወይም በጊዜህ እንደሆነ አትርሳ። ለምሳሌ፤ ወደ ራሳይህ የማይወስድን ነገር ስትከታተልና ለመገንባት ከምትፈልገው ነገር ጋር ምንም የማይገናኝ ቁሳቁስ ስትለቃቅም አንድ አመት ብታሳልፍ የከፈልከው ገንዘብን አይደለም ጊዜን ነው። ሁኔታውን በዚህ መልኩ አስበው - መስሪያ ቤትህ የሚከፍልህ የመስሪያ ቤትህን ችግር ለመፍታት ባላለፍከው ሰዓት መጠን ነው። እነዚህን ሰዓቶችህን በዚያ መስሪያ ቤት ማሳለፍና መጠቀም እንዳቆምክ ከፍያውም እንዲሁ ይቆማል። የገንዘብህን ሁኔታ የሚጫወተው ጊዜህ ነው። ግብ የማውጣት ጥቅሞች ሲጨመቁ፤ ጊዜን በአግባብ ወደመጠቀም እውነታ ይወርዳሉ። ጊዜን የከሰረ፤ ገንዘብ እንደከሰረ ሊቆጥረው ይገባዋል።

ከዚህ ሕግ የተነሳ ነው ከተማችን ውስጥ ብዙ ሕዝብ ወዲህና ወዲያ ሲተራመስ የሚታየው። መፍትሄው - ከራሳይ አንጻር የተቃኙ ግቦችን በጥንቃቄ ማውጣት!

በየቀኑ ወደ ግብህ የሚያደርስህን አንድ ነገር አድርግ

የራስዎ የግብ ጉዳይ በወር አንድ ጊዜ ወይም ደግሞ ሲመችህ እያሰብከው የሚደረስበት ጉዳይ አይደለም። አምስቱም የሰሜት ህዋሳቶችህ ካለማቋረጥ መሳተፍ አለባቸው። ግብህን ውስጥህ ካለማቋረጥ ማየት አለበት፤ በእጆችህ በመተግበር መዳሰስ አለብህ፤ ስለግብህ ለማንነትህ በመንገር ራስህን ማስታወስ አለብህ፤ የግብህን ጣፋጭነት ማጣጣም አለብህ፤ የግብህን መልካም ጠረን ማሸተት አለብህ። ይህ ደግሞ ሊሆን የሚገባው በየቀኑ ነው። ወደመኝታህ ከመሄድህ በፊት ግብህን አስቦህ ተኛ። ይህንን ማድረግህ ውስጡኅ ሊኖር (subconscious mind) ግብን አብስሎት እንዲያድር ያደርገዋል። ጠዋት ወደተግባርህ ስትሰማራ ግብህን በትርብ በምታይበት ስፍራ ለጥፈው፤ ውሎህን ከግብህ ጋር አድርግ። ይህንን ስታደርግ ግብህ ከመድረስ ውጪ ምንም ምርጫ አይኖርህም።

“የምትፈልገውን ነገር ካልተከታተልከው አትጨብጠውም። ካልጠየክ መልሱ ሁልጊዜ የእምቢታ ነው። ወደፊት ካልተራመድክ ዘወትር ራስህን ባለህበት ታገኘዋለህ” – Nora Roberts

ባለህበት ቆመህ ወደ አንድ መድረስ ወደምትፈልግበት ስፍራ ለመድረስ መመኘት ሞኝነት ነው። ወደ አላማህ የሚያደርስህ ነገር ያለው ሰዎች ጋር ከሆነ፤ ያንን ክለምት ለማግኘት የፈለከውን ነገር ለማግኘት የግድ መጠየቅ አለብህ። ካልጠየክ፤ የእምቢታን መልስ የማግኘትህ እድል መቶ በመቶ ነው፤ ምክንያቱም ሰዎች ስላልተጠየቁ የእጅታን መልስ መስጠት አልቻሉምና ነው። ለመጠየቅ ብትደፍር ግን እምቢ የመባልህን ሁኔታ በማሸነፍ ትቀንሰዋለህ - እምቢ ወይም እሺ የመባልህ እድል ግማሽ ግማሽ ይሆናል።

ሰዎች ሁኔታዬን አይተው ራሳቸው ይህንና ያንን ያደርጉልኛል ብሎ ማሰብ ልብን ለጋዘን ማዘጋጀት ነው። ሰዎች ሃሳባቸውን ሁሉ የሚወስድ የራሳቸው ናጫ አለባቸው።

ከዚያም በተጨማሪ፤ ሰዎች አንተን አይተው ምን አይነት አይታ ሊኖራቸው እንደሚችል አታውቅም። ሁኔታህ የተሳካለትና የተመቸው ሰው እንደሆንክ አመለካከቱቸው ይሆናል። ስለዚህ፤ ስራ፤ ጠይቅ፤ አንኳኳ፤ ገንባ፤ ወደ ራስዬህ በየቀኑ አንድን እርምጃ ተራመድ።

አደራረግ ሳይ ግትር አትሁን

አንዳንድ ሰዎች ስለግባቸውና ስለዋናው ራሳቸው ከሚጨነቁት ይልቅ ወደዚያ ግብ ለመድረስ ስለሚጠቀሙበት መንገድ ይጨነቃሉ። የብዙ ኮሚቴ ክርክር ስለዋናው ራሳይ ሳይሆን እዚያ ለመድረስ ስለሚወሰደው እርምጃ ነው። ራሳይህና ፍጻሜህ ወደ አንድ ከተማ የመሄድ ከሆነ ምናልባት ምርጫህ ብዙ ነው። በአየር፤ በግል መኪና ወይም ደግሞ በሕዝብ ማመለሻ አውቶብስ። በዚህም ሄድክ በዚያ መድረስ በምትፈልግበት የቀን ገደብ በሰላም መድረስህ ነው ቁም ነገሩ እንጂ በምን መልኩ እንደደረስክ አይደለም። የመድረስህን ጉዳይ ካለህ የጊዜ ገደብና ካለህ የኢኮኖሚ ብቃት ጋር አመዛገብህ ሂድ - ብቻ ሂድ! በምን ልሂድ የሚለውን ለመወሰን ስታወጣና ስታወርደ ከአላማህ አትቅር። ይህንን መመሪያ በተለይም በማህበር በሚሰሩ ስራዎች ላይ ተግባራዊ ማድረግ እጅግ አስፈላጊ ነው። “ግባችን ለመድረስ የሚበጀን ጎዳና የቱ ነው?” የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ሲከራከሩ የግቡ የጊዜ ገደብ የሚቃጠልባቸው ኮሚቴዎች ስንት ናቸው?

“ግቡ አልደረስ ያለ ሲመስልህ መቀየር ያለብህ ግቡን አይደለም አደራረግህን እንጂ” -

Unknown Source

ቀደም ሲል እንደጠቀስነው አንዳንድ ጊዜ አንድ ግብ ጋር ለመድረስ የምንከተለው ጎዳና ከባድ ሲሆን ራሳይንና ግብን መቀየር ያምርናል። ይህ ግን ሊሆን አይገባውም። መቀየር ያለብን የአደራረግን ስልት ነው። አንዳንድ ሰዎች አንድ ስልት ብቻ የማስተናገድ ዝንባሌ

ነው ያላቸው። በአንድ ሰዓት ላይ ከቸች ከግልጽ ዝንባሌ ለመላቀቅ ዕለት ሃሳቦችን ለይታገ በግወቅ መገንዘብ አለብን። “ሰዓት” እና “ተልእኮ”።

ጥናውን ረክያችንን አስመልክቶ አንኳራ ነዢ ተልእኮአችን ግልጽ የመሆኑን አስገም የመከታተላችን ተዳይ ነው። ዘግጦ ያንን ለማስፈጸም የምንጠቀምባቸው ሰዓቶች አሉ። ምንም እልኖቸው ምንም፤ ረክያችን፤ ተልእኮችንም ዘን ግባችን አንድ ነው - በጥጽም ልልወጥ አይችልም። ወይም ለመድረስ የምንጠቀምባቸው ሰዓቶች ግን አንዳንድ አንዳንድን ልንሰጥወባቸው ይገባናል። አሁንም ከሰዓቶች ጋር አብሮ መስራትን አስቸጋሪ የሚያደርገው “የተኛውን ሰዓት አንጠቀም” በሚለው ተዳይ ላይ የሚያከርክሩ ጽንፈኝነት የሚያጠቃቸው ሰዓቶች ሲኖሩ ነው። ይህንን አቅርቦ - ረክያ አንድ ነው፤ አይለወጥም። ሰዓት ግን ብዙ ነው አንድ አመቺው ወኒታ ልለጥወጥ ይችላል፤ ይገባቸዋልም። (ሰዓ ግብ አወጣጥ ተበብ የበለጠ ለመገንዘብ አመራር A to Z የተሰኘውን በዶ/ር አያብ ማጥ የተፈጸመን መጽሐፍ ያንበቡ)።

በዚህ ምሳሌ ራሳችን የተመለከተናቸው ግብን የግወባቱ አርምጃዎች።

1. ግብዎን ረክያህን አጣጥማቸው
2. በየቀኑ ወደ ግብ የሚያደርሱን አንድ ነዢ አድርግ
3. አደራረግ ላይ ግብ አቅሁን

የግብ ተዘ የምርጫ ተዘ ነው - “የተኛውን ተዳይ ብዙሮች ወደ ጥናው ይከርወቱ አላማ”
ረክያ ያደርሰኛል” የሚል ምርጫ!

19

ወራወ ዙሉ የመውደቅ ፍርሃት ነዢ

ፍርሃትን የማሸነፍ ቁልፍ

ላይወያቱ አንድራት መራመድን መልመድ ይቻላል? ላይከላተፋሰ አንድራት መገዢ ይለመዳል? የብዙ ሰዎች አገር የተሰጠው ፍርሃት በሚባል ውጥመድ ነው። ብዙ ሰዎች አንቅፋት አንደላለ አርግጠኛ ካልሆኑ በስተቀር አይራመዱም። መከሰር የሚባለው “አሰፈሪ” ነዢ አለመኖሩን አርግጠኛ ካልሆኑ በስተቀር ንግድን አይጀምሩም። መገፋት የሚባለው ነዢ አንደግድመጣ ማረጋገጫ ካልተሰጣቸው በስተቀር ለፍቅር ልባቸውን አይሰጡም። እነዚህ አሉታዊ ውኔቶች ግን ማንነታችንን ለሰባት የሚያከርክሩ የተፈጥሮ መሳሪያዎች ናቸው። ከተጋፈጥነቸው ያላደገላል፤ ከፈራሃቸው ግን ተራ ሆነው አንድነታቸው ያደርገላል።

አንዳንድ ሰዎች ልላው የማያደርገውን ድፍረት የሚጠይቅን ነዢ ማድረግ ብዙም አይከብዳቸውም። ከፍታው አሰፈሪ ከሆነ ተራራ ላይ በጀርባቸው ባዘለት ፓራሽት ተግግሞ መዘለል፤ በሞተር ባይሰከል እየበረሩ መገለባበጥ፤ ድፍረቱን ድርቂቱ ብዙ ነው። ከእነዚህ የድፍረት ድርቂቶች መካከል በሁለት አጀግ ከፍ ባሉ ህንጻዎች መካከል በተወጠረ ተቀጥን ገመድ ላይ ካለምንም ድጋፍ ተራምዶ ማለፍ አንዱ ነው። በአለም ከታወቀው የተቀጥን ገመድ ተራማጅ (Funambulist) አንዱ ክርል ቀሊዳ (Karl

Wallenda) ነው። ካርል ብዙ ድፍረት የሚጠይቁ ነገሮች በማድረግ የታወቀ ሰው ነው - የፍርሃት ቃል አውጥቶ አያውቅም። በፈረንጆች አቆጣጠር በ1978 ዓ.ም በሳንዋን፣ ፖርቶጋል ውስጥ በሚገኙ ሁለት የባለ አስር ፎቅ ህንጻዎች ላይ በተወጠረ ገመድ ላይ ለመራመድ ሙከራ አደረገ። ያቺ ሙከራ የዚህ ሰው የሕይወት መጨረሻው ነበረች - ተከሰከሰ የሞተበት ቀን። ከሞተ በኋላ ሚስቱ ስትናገር እንዲህ አለች፡ “ይህንን ከመሞቱ በፊት ያደረገውን የመጨረሻ የገመድ ላይ ርምጃ ከማድረግ በፊት ለሶስት ወራት ሙሉ አለውጥኛል ወሬው ሁሉ የመውደቅ ፍርሃት ነበር። የፍርሃትን ሃሳብ ሲያስብ የመጀመሪያው ጊዜ ነው። እንደ እኔ አመለካከት ሃሳቡን ሁሉ የጣለው በገመዱ ላይ በመራመድ ላይ ሳይሆን ባለመውደቅ ላይ ነበር።”

“ጀግንነት ማለት የፍርሃት አለመኖር ማለት ሳይሆን ፍርሃትን አጥብቆ በመቋቋም የመቆጣጠር ብቃት ማለት ነው” - Mark Twain

የምትፈራው ጤና ቢስ ነገር ተስፋ ከምታደርገው መልም ነገር ይልቅ ፈጥኖ የመምጣት ባህሪዬ እንዳለው አስተውለህ ታውቃለህ? ይህ የሚሆነው እድልህ እንደዚያ ስለሆነ አይደለም፤ በዙሪያህ ያለው ነገር መልካሙን ህልምህን ሳይሆን ፍርሃትህን የሚመጣብህ መረጃዎችን የማቅረብ ዝንባሌ ስላለው ነው።

ፍርሃትህን መጋቢው ብዙ ነው። የፈራውና “የአጉል ጠንቃቃው” ወሬ፤ የምእራቡ የዜና አገልግሎት የዝገባ ትኩረት ... የፍርሃት ምግብ ብዙ ነው።

ፍርሃት እንዲህ ይልሃል ...

- አትመልከት - አንድ ነገር እንዳታይ!
- አታድምጥ - አንድን ነገር እንዳትሰማ!
- አታስብ - አንድ ድምዳሜ ላይ እንዳትደረስ!
- አትወስን - ስህተት እንዳትሰራ!

- አትራመድ - እንዳትወድቅ!
- አትኑር - እንዳትሞት!
- አትማር - ፈተና እንዳትወድቅ!
- አትውደድ - እንዳትጎዳ!

በሕይወትህ ልታነግስ የምትችለው ስሜት አንዱን ብቻ ነው - የፍርሃትን ወይም የመኖር ድፍረትን። አንዱ እንዲነግስ ስትፈቅድለት ለሌላኛው የባርነት ትእዛዝን እያስተላለፍክ ነው። ፍርሃት ሲነግስ የመኖር ጣእም ይጠፋል። ይህ እንዳይሆን የሚከተሉትን ጠቃሚ ምክሮች ማሰብ ትችላለህ።

ፍርሃትህን ለየው

ሁለት አይነት የፍርሃት አይነቶች አሉ፡- የተመዘዘነ (Rational) ፍርሃት እና ያልተመዘዘነ (Irrational) ፍርሃት። የተመዘዘነ የተሰኘው ፍርሃት መረጃን የተመረኮዘና የአንድ ነገር አደገኛነት እውን ሲሆን የሚመጣ የፍርሃት አይነት ነው። ለምሳሌ፤ በመዝናኛው ስፍራ ባለው ሳር ውስጥ መርዛማ እባብ ካለ ያንን መፍራት የተመዘዘነ ፍርሃት ነው። ይህ አይነቱ ፍርሃት ተጨባጭ ሁኔታንና መረጃን ተመርኩዞ የመጣ ፍርሃት ነው። ለዚህ አይነቱ ፍርሃት ያለው ብቸኛ መፍትሄ አደጋው እንዳይደርስ የሚቻለውን ካደረጉ በኋላ ቀና ብሎ መኖር ነው። ሌላኛው የፍረሃት አይነት ያልተመዘዘነ ፍርሃት ነው። ይህ፤ እንዲሁ በሆነ ባልሆነውና ምንም ተጨባጭ ነገር ባልተገኘበት ሁኔታ የነገሰ የፍርሃት አይነት ነው። አንዳንድ ሰዎች የሚፈሩትን አንኳ ምን እንደሆነ ሳያውቁት እንዲሁ በጥርጣሬ ፈሪዎች ናቸው። የፍርሃቱ አይነት ይህም ሆነ ያኛው፤ የምንሰጠው ምላሽ ወሳኝ ነው።

“ለመግባት የፈራኸው ዋሻ የምትፈልገውን ሃብት ይዞ ይሆናል” - Joseph

Campbell

ብዙ ጊዜ መልካም ፍሬ የሚገኝባቸው ነገሮች ድፍረትን የሚጠይቁ ጉዳዮች ናቸው። የኢንቨስትመንቱን ጉዳይ ስታስበው፣ በከስርስ የሚል ስሜት ይለቅብሃል። ምርጫ ሁለት ነው - ፍርሃትህን በማሸነፍ የኢንቨስትመንት ጎዳና ውስጥ በጥንቃቄ መግባት ወይም ደግሞ በፍርሃት በመታሰር ባሉበት መርገጥ። የመማርን ነገር ስታስብ፣ ፈተና ብወድቅና ብወረድስ የሚል ስሜትን ሳይሰጥህ አያልፍም። አሁንም ምርጫህ ሁለት ነው - ፍርሃትን በማስተናገድ ባለሀበት የትምህርት ደረጃ መቅረት ወይም ደግሞ “ብወድቅ እንኳ አነሳለሁ” በማለት ለአውቀት ራስህን መከፈት። የቱ ይሻልሃል? አንዳንድ ሰዎች የአንዲህ አይነቱን የፍርሃት ስሜት ስለማይፈልጉት ስለጉዳዩ ማሰብን ያቆማሉ። ስለ አዲስ ነገር ማሰብ ማቆም ማለት ደግሞ ስለ ስኬት ማሰብ ማቆም ማለት ነው። አውነታው ግን ይህ ነው፣ ፍርሃትን በመሸሸፍ በመደበኛ አታሸንፈውም፣ በመጋፈጥ አንጂ። ፍርሃትን በመደበኛ ስታልፈው አሸነፍከው አይባልም፣ ለሌላ ጊዜ አስተላለፍከው አንጂ! ፈጠነም ዘገየም ያንን ፍርሃት መጋፈጥህ አይቀርም፣ ስለዚህ አሁኑኑ ፍርሃትን ተጋፍጦህ ማሸነፉ ይመረጣል።

መፍራትን አትፍራው

እንደ ፍርሃት፣ ድንጋጤና ስጋት አይነት ስሜቶች ሰው ከአደጋ እንዲጠነቀቅ ከፈጣሪው የተሰጡ ስጦታዎች ናቸው። እነዚህ ስሜቶች በአግባቡ ልንጠቀምባቸውና ከአደጋ ልንጠበቅባቸው ሲገባን ለአንዳንድ ሰዎች የኑሮ ዘይቤ ሆነዋል። የመውደቅ ፍርሃት፣ የመከሰር ፍርሃት፣ ያለመወደድ ፍርሃት፣ ብቻ የመቅረት ፍርሃት፣ ... ጣጣችን ብዙ ነው። በፍርሃት ስንወረስ፣ ሕይወታችንን በራዕይ መምራት እናቆምና ለፍርሃት ምላሽ በመስጠት መምራት አንጀምራለን። ከአንዱ ራዕይ ወደሌላኛው በማለፍ ሕይወትን “ልናጠቃት” ሲገባን የመጣው ሁሉ የኑሮ ገጠመኝ የሚያጠቃን ቋሚ ኢላማዎች እንሆናለን። ቆመን ለመጣው ወይም የመጣ ለመሰለን ጥቃት ምላሽ በመስጠት ጊዜአችንን እናባከናለን። ይህ ሲሆን የቆመ ኢላማ ሆንን ማለት ነው። በተቃራኒው

ከአንዱ ግብ ወደሌላኛው በአላማ የምንንቀሳቀስ ሰዎች ስንሆን አይኖቻችን ከችግሩ ላይ ይከሱና መፍትሄው ላይ ማረፍ ይጀምራሉ።

የፍርሃትህ ጥልቀት አእምሮህ የፈቀደለት ያህል ነው - Unknown Source

ፍርሃት በሕይወትህ ብቅ ጥልቅ ማለቱ አያስፈራህ። በዚያ ፍርሃት ምክንያት ግን መንቀሳቀስ አስከፊያቅትህ ድረስ እንዳትታሰር ፍራ። ማንኛውም ሁኔታ አንተን የማስፈራራት ሙከራ የማድረግ ሙሉ መብት አለው። አንተ ካልፈቀድከለት ግን ሊያስፈራራህ አይችልም። ትፈራለህ፣ ፈሪ ግን አይደለም። “በፍጹም አልፈራም” ብለህ ካሰብክና ከተናገርክ ከፍርሃት የተደበቅህ ሰው እንደሆንክ አመልካች ነው። በሌላ አባባል፣ የፍርሃት ስሜት እንዳይመጣ መከላከል አትችልም፣ ይህንን ስሜት ለማስተናገድ የተፈጠረ ማንነት ስላለህ። ሆኖም፣ የፍርሃትን ጥልቀትና በአንተ ላይ ሊያመጣ የሚችለውን ጉዳት የመወሰን ሙሉ መብትም ሆነ ብቃት አለህ።

ንግግርህን ቃኝ

የምትሰጋበት ነገር በሕይወትህ ካለ ስለዚያ ጉዳይ ከራስህ ጋርም ሆነ ከወዳጆችህ ጋር መነጋገርህ አይቀርም። መናገርህ መልካም ሆኖ ሳለ፣ የምታወጣቸው ቃላት ግን ወሳኝ መሆናቸውን አትዘንጋ። አንዳንድ ጥናቶች እንደሚነግሩን ከሆነ አእምሮአችን የምንናገራቸውን ፍርሃት-ተኮርና አሉታዊ ነገሮች ለቅሞ የማከማቸት ዝንባሌ አለው። ለምሳሌ፣ በዚህ ንግድ “አልከስርም” ከማለት ይልቅ በዚህ ንግድ “አተርፋለሁ” የሚለውን አባባል መልመድ ጠቃሚ ነው። የመጀመሪያው አባባል “ከስረት” የሚለውን አሉታዊ ሃሳብ በአእምሮህ መዝግቦ አልፎአል። ሁለተኛው ግን የመዘገበው “አተርፋለሁ” የሚለውን ነው። አእምሮህ ሰውነትህን የሚያዝዝ መቆጣጠሪያ ማለክል እንደመሆኑ መጠን፣ ለማስተናገድ የሚያስተላልፈው የመዘገበውን ነገር ነው። በአእምሮህ ውስጥ ጤናማ ነገር አጠራቅም።

“ተግባርህን ከጉግግርህ ጋር፣ ጉግግርህን ደግሞ ከተግባርህ ጋር ቃኛቸው” – William Shakespeare

ከአንደበትህ የምታወጣቸው ቃላት መራመድ ከምትፈልገው እርምጃና መሆን ከምትፈልገው የውስጥህ እይታ ጋር መጣጣማቸውን አርግጠኛ ሁን። ሰው የሚበላው የምግብ አይነት በአካሉ ላይ አንደሚንጸባረቅ ሁሉ፣ የአንተም ማንነት የምትሰጠውን ምግብ ወደመሆን የመምጣት ዝንባሌ አለው። ለራስህ ፍርሃትን፣ ጥርጣሬን፣ ድህነትን፣ መውደቅንና መገፋትን ንገረው፣ ከአነዚህ ነገሮች አታልፍም። ለራስህ ግን ጤናማ፣ የድልና የስኬት ሃሳቦችን መናገር ስትጀምር ራስህን በዚያ መልኩ ማየትና ማስተናገድ ትጀምራለህ። ይህ ሁኔታ በስኬታማነትህ ላይ ታላቅ ስፍራ አለው።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ፍርሃትን የማሸነፍ ጥበቦች፡-

1. ፍርሃትህን ለየው
2. መፍራትን አትፍራው
3. ጉግግርህን ቃኝ

በሕይወትህ ሊታነግስ የምትችለው ሰሜት እንዴት ብቻ ነው - የፍርሃትን ወይም የመኖሪያ ድፍረትን።

20

ስለ ተፈተንክ ሳይሆን ስለ ተዘጋጀህ!

የመዘጋጀት ቁልፍ

ከደረሰንበት ሁኔታ የተሻለ እያለ የደረሰኩበት ይበቃኛል በማለት መስከን ለምንድን ነው? ለወርቅ መሮጥ ሲቻል ለብርና ለነሃስ መሮጥ ለምንድን ነው? ባለን ከረከን ወዳልደረሰንበት የተሻለ ነገር ለመራመድ ፈቃዱም አይኖረን። የእምቅ ብቃታችን ጠላት ምንድን ነው? የለመድነው፣ የተመቸን፣ የማያስለፋን፣ ሁሉም ያደረገው፣

“መኖር ከተቻለ ምን አስለፋኝ” ያሰኘን አይደለምን? ነገር ግን፣ ከዚህ የተሻለ አለ!!! ራስህን ካዘጋጀህ፣ ብዙም ሳትቆይ አሁን ከደረሰኩበት የተሻለ ደረጃ እንዳለ ማየት ትጀምራለህ። ሰው ከጻፈው አንተ ማንበብ ትችላለህ፣ ሰው ካሰረው አንተ መፍታ ትችላለህ፣ ሰው ከደበቀው አንተ ማግኘት ትችላለህ።

እንዲት አስተማሪ ከዚህ በፊት ለተማሪዎቿ ብዙ ጊዜ ፈተናን ፈትናቸው ታውቃለች። እንደ ጊዜ ግን ከዚህ በፊት አድርጋ የማታውቀውን ነገር ለማድረግ ወሰነች። ለፈተና ተዘጋጅተው የፈተናው ወረቀት እጃቸው አስኪገባ የሚጠባበቁትን ተማሪዎች እንዲህ አለቻቸው፣ “ይህንን ፈተና ሳልፈተን የ”B” ውጤት ቢሰጠኝ በደስታ አቀበላለሁ የምትሉ ተማሪዎች ለማችሁ እየተመዘገባችሁ አሁኑኑ ከዚህ ከፍል መውጣት ትችላላችሁ። ፈተናውን መፈተንና “A” ለማግኘት ስለተዘጋጀሁ ጥረት አደርጋለሁ የምትሉ ተማሪዎች

እነሱ ከወጡ በኋላ ፈተናውን ትወስዳላችሁ። ይህን ሃሳብ እንደተናገረች ከተማሪዎቹ አብዛኛዎቹ ሰማቸውን እየተመዘገቡ ከፍሉን ጥለው ውልቅ አሉ። እጅግ የተገረመችው አስተማሪ፣ አሁንም መውጣት የሚፈልግ ተማሪ ካለ አንድ የመጨረሻ እድል ሰጠች። ይህንን የመጨረሻ እድል ገና ከአንደበቷ ከማውጣቷ ከአንድ ተማሪ በስተቀር ተማሪው ሁሉ ስሙን ተመዝግቦ አንድ በአንድ ተፈተለከ። መውጣት የፈለጉት ተማሪዎች ሁሉ መውጣታቸውን ካረጋገጡ በኋላ "A" ለማግኘት እፈተናለሁ ብሎ የተዘጋጀውን ብቸኛ ተማሪ አንድን ደስ የሚያሰኝ ዜና አበሰረችው። "እንተ አሁኑኑ፣ ፈተናውን ሳትፈተን "A" ተሰጥቶሃል - ፈተናውን ስለተፈተንክ ሳይሆን ስለተዘጋጀህ። "A" የሚገባህ ያንን ለማግኘት የቆረጠ ማንነት ስላለህና ለዚያም ውስጥህን ስላዘጋጀህ ነው!!!!"

"ለአማካኝና ለመካከለኛ ውጤት ለሰኬት ሰዎች አማካኝና መካከለኛ ውጤት እንደ ግሩም ውጤት ይቆጠራል" - Unknown Source

ማወቅ ሲቻል ሰው ባለማወቅ ለመኖር ሲመርጥ ያስገርማል። መቶ ማግኘት ሲቻል ሰው በሃምሳ መስክ ግር ይላል። ከዚህ የተሻለ ማድረግ ስችል እስካሁን ባደረኩት የመስክ ምንጩ ምን እንደሆነ አግኝቼው እስከቀርፈው ድረስ ሕይወት ባሉበት መርገጥ ይሆናል።

መድረስ የምትችለው እስካሁን ከደረሰክበት ደረጃ ያለፈ እንደሆነ በምን ታውቃለህ? ማወቅ የምትችለው እስካሁን ካወከው እውቀት የላቀ እንደሆነ ምን ማረጋገጫ አለህ? ማንነትህን መድረስ እስከሚችልበት ደረጃ ድረስ ወጥረኸዋል? በአማካኝ ውጤት ለማለፍ ነው የምትሄደው ወይስ የብቃትህ ጥግ ድረስ ለመድረስ? አሁን ያለህበት የትምህርት ደረጃ ላይ ለምን አቆምክ? አሁን የደረሰክበት ደረጃ ላይ ለምን ሰከንክ? ሕይወት ግሩም የሆኑ እድሎችን የምትሰጠው ለተዘጋጁት ነው። ስኬታማዎቹ ሰዎች እድላችን ስለሆኑ አይደለም ሁኔታው የሚመጣላቸው፣ ስለተዘጋጁ እንጂ። የስራ እድል ለእድላችን አይደለም ተምረው ለተዘጋጁ እንጂ! የሩጫ ውድድር የሽልማት እድል

ለእድላችን አይደለም፣ በሩጫ ልምምድ ለተዘጋጁ እንጂ! በአንድ ነገር ራስህን ብቁ በማድረግ ስትዘጋጁ መልካም እድላችን ለመሆን ወሰንክ ማለት ነው።

የተዘጋጀህ ሰው ሆኑ እንዳትገኝ ምናልባት የሚከተሉት እንቅፋቶች ተደንቅረውብህ እንዳይሆን ራስህንና ሁኔታህን ገምግመው።

ስንፍና

"ስንፍና ማለት ሳይደከመን የማረፍ ልማድ ነው" ይባላል - እውነት ነው! ስንፍና ማለት አብቃቅቶ ለመኖር የሚቻልበት ደረጃ ድረስ ከሄዱ በኋላ ማቆም ማለት ነው። እናልፋለን ነገር ግን በጥቂት ነጥብ ነው የምናልፈው። እንሰራለን፣ ነገር ግን ከመስሪያ ቤት የመውጫ ሰዓታችንን እያየን ነው የምንሰራው። ስንፍና ማለት ያላደረግናቸውን መልካም ነገሮች ያላደረግንበትን "በቂ ምክንያት" ይዞ መቀመጥ ማለት ነው። አንድ ሰው እንዲህ ሲል እውነትን ተናገረ፣ "ስንፍና እጅግ ቀርፋፋ ከመሆኑ የተነሳ ድህነት የተባለ ኤሊ ተከታትሎ ይደርስበታል"። ስንፍናህን ወደ ትጋት በመለወጥ ለተሻለ ነገር ለመስራት ቁርጠኝነት ከሌለህ አንደኛህን "ስኬት" የሚለውን ቃል ከሕይወትህ መዝገብ ቃላት ማውጣቱ ይመረጣል።

"ከረምት መጥቶ በቢጋው ወራት ምን ስታደርግ ከረምክ ብሎ የሚጠይቅህ ጊዜ ይመጣል" - Henry Clay

ስንፍናን ለይቶ ለማስወገድ አስቸጋሪ ከሚያደርጉት ሁኔታዎች መካከል አንዱ ውጤቱ ወዲያውኑ ስለማይታወቅ ነው።

የትናንትና የስንፍና ዘራችንን ነው ዛሬ የምንበላው። የዛሬውን ደግሞ ወደፊት! የዛሬ ስንፍናችን ሁኔታ ዛሬውኑ የሚያንገበግበን ቢሆን ኖሮ እንታረም ነበር። ጉንዳኖች የባጋውን መቀትና ጸሐይ ቢደሰቱበትም እንኳ፣ ለከረምት የማጠራቀማቸውን ዲሲፕሊን

ግን በፍጹም እይዘነጉም። አለዚያ ግን የሚከተላቸውን ያውቃሉ። ትጋት ለዛሬ ሲያበላ ታይቶ አይታወቅም። የትጋት ፍሬው የሚታወቀው ነገ ነው። ስንፍናም እንዲሁ። ስለዚህ፤ ዛሬ ተጫውተህ ነገ ከምትሰራ፤ ዛሬ ስርተህ ነገ ብትጫወት ይሻልሃል። ዛሬ በልተህ ነገ ከምትከፍል፤ ዛሬ ከፍለህ ነገ ብትበላ ይሻልሃል።

ግድ የለሽነት

ግድ የለሽነት ማለት አንድ ነገር ሆነ አልሆነ ምንም ስሜት ሳይሰጠን ሲቀር ማለት ነው። ቀድሞ በትጋት ያደርገው የነበረውን ነገር አሁን ችላ የሚል ሰው ግድ የለሽነት እንደተጫወነው አመልካች ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ፤ የንጽህና ተቃራኒው ቆሻሻ አይደለም፤ ግድ የለሽነት እንጂ። የበልጽግና ተቃራኒው ድህነት አይደለም፤ ግድ የለሽነት እንጂ። የፍቅር ተቃራኒ ጥላቻ አይደለም፤ ግድ የለሽነት እንጂ። የማግኘት ተቃራኒው ማጣት አይደለም፤ ግድ የለሽነት እንጂ። የ "A" ተቃራኒው "B" አይደለም፤ ግድ የለሽነት እንጂ። ከግድ የለሽነት ተላቅቀን ለአንድ ውጤት ተግተን ብንሰራ ያንን ውጤት ማግኘታችን አይቀርም። የብዙ አለመሳካታችን ምንጩ ግድ የለሽነት ነው። ለውጤት ግድ ካለህ፤ ያው አለህ ነው - ማግኘትህ አይቀርም። ግድ ያለህ ነገር ላይ ልቦናህን መጣልህ ስለማይቀር ማለት ነው።

"ከግድ የለሽነት የተነሳ አንድ ሰው በእርግጥም ሳይሞት የሞተ ሊሆን ይችላል" - Elie Wiesel

ለአንድ ሰው ከግድ የለሽነት የበለጠ ድንዛዜን ሊሰጠው የሚችል ነገር ምን አለ? ድንዛዜ ደግሞ ሃውልት ያደርግሃል፤ አለህ ግን የለህም። ግድ የለሽነት ለሁኔታዎች ስሜት የሌለህና ምላሽ የማትሰጥ ሰው እንድትሆን ያደርግሃል። ባል ለሚሰጡ ለልጆቹ ግድ የለሽ ሲሆን፤ ሚስት ለቤቷ ሁኔታ ግድ ሳይሰጣት ሲቀር፤ ሰራተኛ በመስሪያ ቤቱ ላለው ወሳኝ ነገር ግድ የለሽ ሲሆን፤ መሪ ለሚመራው ሕዝብና ተቋም ግድ የለሽ ሲሆን፤

ሕዝብ ለሃገሩ አድጎት ግድ የለሽ ሲሆን፤ ... አንድ ሕብረተሰብ ወለሉ ድረስ ወደታች ወረደ ማለት ይህ ነው።

ስስኬት የተዘጋጀ ማንነት እንዲኖርህ ከፈለግህ ግድ የለሽነትን በማሸነፍ ውስጥህን በጋለ ስሜት ሙላው። የምትከታተላቸውንም ነገሮች በጋለ ስሜት ተከታተላቸው።

የልማድ ጉድለት

እንዳንድ ሰዎች ስኬታቸውን በአንድ ቀን ባስመዘገቡት ጊዜአዊ ድል ይወስኑታል። ስኬት ግን ልማድ እንጂ የአንድ ቀን ከስተት አይደለም። ስኬት የሚመጣው ከልማድ ነው፤ ደግሞና ደጋግሞ አንድን ነገር ከማድረግ ልማድ። ይህ አይታችን ሲስተካከል በአንድ ጊዜ የአለመሳካት ከስተት እንረበሽም፤ በአንድ ጊዜ የስኬት ከስተትም በመከራራት እንዘናጋም። ስኬት የየቀኑን የሕይወት ጥቃቅን ፍልሚያዎች ከማሸነፍ ያለፈ ነው። ራስን በመግዛትና በማሰልጠን፤ መልመድ የሚገባንን ለመልመድና ማወቅ የሚገባንን ለማወቅ የመወሰን ጉዳይ ነው። ዛሬ በቀላሉ የምታደርጋቸው ነገሮች ትናንት የተለማመድካቸው ነገሮች ናቸው። ዛሬ የምትደጋግማቸው ነገሮች ደግሞ ነገ ልማድ ይሆኑና ለሌላው የሚያታግለውን አንተ በቀላሉ አድርገሽው እንድታልፍ ያስችልሃል።

"አንድን ነገር እንድትጀምር የሚያደርግህ የስሜት መነሳሳት ነው። በነገሩ እንድትቀጥልበት የሚያደርግህ ግን ልማድ ነው" - Jim Rohn

የአንድ ቀን ሽያጭ እንዴት የአንድን ንግድ ስኬታማነት ሊያመለክት ይችላል? ልማድ የስኬታማ ሰዎች መለዩ ነው። የስሜት ግለትና መነሳሳት ምንጩ ውጫዊ ነው። ይህ ደግሞ መልካም የሆነ ነገር ነው ምክንያቱም ወደ አላማችን እንድንዘልቅ የሚያነሳሱንን ወጪአዊ ሁኔታዎች ስለምንፈልግ ነው። ይህ ውጫዊ ግፊትና ማነሳሳት ግን ከውስጥ በሆነ ልማድ ካልታዘዘ የትም አይደርስም። በሌላ አባባል ሻማን የሚያበራው ከውጪ የተለኮሰው የአሳት ተጽእኖ ነው። ሻማን ግን በማብራት እንዲቀጥል የሚደርገው

የሻማው እሳትን የማቆየት የውስጥ ብቃቱ ነው። የስሜት መነሳሳትና የዲሲፕሊን ጉዳይም እንዲሁ ነው። የውጪ ግፊት ያስጀምርሃል፤ የውስጥ ዲሲፕሊን ብቻ እንድትዘልቅ ያደርግሃል። እውነተኛ የውስጥ ዲሲፕሊን ከሌለህ ግን አንተን ስኬታማ እንድትሆን ሊያግዝህ የሚችል ኃይል በዚህ ምድር ላይ ተፈልጎ አይገኝም።

በዚህ ምዕራፍችን የተመለከትናቸው የመዘጋጀት እንቅፋቶች፡-

1. ስንፍና
2. ግድ የለሽነት
3. የልማድ ጉድለት

ሕይወት ግሩም የሆኑ እድሎችን የምትሰጠው ለተዘጋጁት ነው።

21

“ቢዚ ነኝ ተውኝ!”

የጊዜ አጠቃቀም ቁልፍ

ቀናችንን የምናሳልፈው በምን ላይ ነው? በአስፈላጊው ወይስ በአጣዳፊው? ቀኑ አልቆ ማታ ወደ ቤታችን ስንገባ፤ መለስ ብለን ውሎአችንን ስናስበው ብዙውን ጊዜአችንን የወሰደው ነገር ምን ያህል ቁም ነገር ያለው ጉዳይ ነው? ከአስፈላጊው ጉዳይ ላይ ትኩረታችንን የወሰደው አጣዳፊውና አንገብጋቢው ነገር ምንድን ነው? የተግባር “ቆጠራ” እና “ቁጥጥር” ካላደረግን ያልታሰበና የቀስ በቀስ ሞት መሞታችን አይቀርም - ለሕይወትና ለእድገት የሚሆኑትን ትተን ለጊዜአዊ ስሜት ግለት በሆነው እንወስዳለንና። ብዙ ሰዎች “ቢዚ” ናቸው - እስከሞት ድረስ “ቢዚ”!

በአለም በትልቅነቱና በዝናው ተወዳዳሪ ያልተገኘለት መርከብ - ታይታኒክ! ይህ መርከብ እጅግ ትልቅና በፍጹም ምንም ነገር ሊያስጥመው አይችልም የተባለለት መርከብ ነበር። ቅጽል ስሙ፡ “የማይሰጥመው መርከብ” ነው። እንደውም ይህንን መርከብ የሰሩት ሰዎች “አግዚአብሔር እንኳ ሊያስጥመው አይችልም” በማለት እጋንነው በድፍረት ይናገሩለት ነበር። በፈረንጆቹ አቆጣጠር በ1912 ዓ/ም እንደ ነገር ተከሰተ። መርከቡ በጉዞ ላይ እንዳለ፤ በፊቱ የበረዶ ከምር እንዳለ ማስጠንቀቂያ ለካፒቴኑ ይደርሰዋል። ካፒቴኑ ማስጠንቀቂያውን ከቁጥርም አልከተተው። በባህር ላይ የሚገኙ የበረዶ ከምሮች

(Iceberg) ጫፋቸው ትንሽ፣ ከታች በውኃው የተሸፈነው አካላቸው ግን ግዙፍ በመሆናቸው ይታወቃሉ። ይህ ካፒቴን ለስድስተኛ ጊዜ ማስጠንቀቂያው ሲመጣለት የሰጣቸው ምላሽ፣ “ቢዚ ነኝ ተውኝ” የሚል ነበር። ይህ ቃል የካፒቴኑ የመጨረሻው ቃል እንደ ነበረ ይነገራል። ብዙም ሳይቆይ ታይታኒክ በደረሰበት የግጭት አደጋ ለመስጠም ቢቃ። የብዙ ሰዎች ሕይወት አለፈ፣ ብዙ ከሰረትና ሃፍረት ደረሰ - በአንድ ሰው እስከሞት በሆነ ቢዚነት!!!

“ምንም ከማያከናውን ቢዚነት ምንም አለማድረግ ይቻላል” - Unknown Source

አስቲ የከተማችንን ሩጫ አስበው፣ ሕዝቡ (እኔና አንተን ጨምሮ) ይሮጣል! የሰልካችንን ጥሪ ብዛት ደግሞ አስተውለው፣ የትኛው ጥሪ ትርጉም አለው? የጓደኝነትህን መረብ ሰፊነት አጤነው ስንቱ ጥልቅና ውጤታማ ነው? አብዛኛው ሰው ብዙ ስራ የለውም፣ ነገር ግን ሃያ አራት ሰዓት በፍጹም አይበቃውም። በአንድ ጊዜ ከብዙ ሰዎች ጋር በተለያዩ ስፍራዎች ቀጠሮን ደራርበን እንደዛለን። ስለዚህ ከአንዱ ጋር ካፈ ቁጭ ብለን እያወራን ሌላኛው በስልክ ያገኘናል።

መልሳችን፣ “እየመጣሁ ነው፣ ደርሻለሁ” የሚል፣ ዘጠና በመቶ ውሽት፣ አምስት በመቶ አውነት፣ አምስት በመቶ ደግሞ ግራ መጋባት የሞላው መልስ ነው። የምናደርገውን እናውቀውም። የት መሆን እንደፈለግን እርግጠኞች አይደለንም - “ቢዚነት!” ምንም ከማያከናውነው አይነት “ቢዚነት” እንዴት መዳን ይቻላል? የሚከተሉትን ጥያቄዎች ራስህን ጠይቅ።

ቢዚነት ወይስ ውጤታማነት?

ቢዚ መሆን ማለት ውጤታማ መሆን ማለት እንዳልሆነ በሚገባ አስታውስ። ቀደም ሲል ለመመልከት እንደሞከርነው፣ በእጅህ ላይ አንድ መቶ ብሎኬቶች ቢኖሩህ መቶ የተለያዩ ሰፈሮች በመዘዋወር አስቀምጠሃቸው ብትመጣ፣ አንተ እጅግ በጣም ቢዚ ሰው

ህ - የገነባኸው ነገር ግን የለህም። እነዚህን ብሎኬቶች በአላማና በእቅድ እንድንግንባታ ለመስራት ብትጠቀምባቸው ግን ቢዚም ነህ ውጤታማም ነህ። ስንት ጓደኛ አለህ? በቀን ውስጥ ስንት ቀጠሮ ትይዛለህ? ብዙ ጊዜህን የምታጠፋው ምን ላይ ነው? ለፈጅም ጊዜ ያደረከውን አንድ ነገር አስብና ውጤቱን አሰላስል፣ ያንን ነገር ያን ያህል ረጅም ለሆነ ጊዜ አድርገኸው ምን ፍሬን አይተሃል? እባክህን፣ የሩጫ ብዛትንና ውጤታማነትን አታምታታ።

“ምን ያህል ቢዚ ሆነህ ብዙ እንደሰራህ አትገነዘብ፣ ምን ያህል ውጤት እንዳገኘህ ገነዘብ”

- James Ling

የሕይወት ጥራት በውጤት እንጂ በሩጫ ብዛት አይለካም። ግንባታው እካባቢ የሚሯሯጠው ሰው ብዛት፣ የንትርኩ ግለትና የሚንኳኳው ድምጽ መጥላት ከስኬታማነትና ከውጤታማ ግንባታ ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። ስኬት የሚለካው የምናደርገውን ነገር በማወቅና የሚገባንን ነገር በተገቢው ሰአት በማከናወናችን ነው። አንዳንድ ሰዎች ከአንዱ ቀጠሮ ወሌላው ሲሮጡ፣ ከአንዱ ተግባር ወደ ሌላኛው ሲወራጩና በሰዓት ጭንቅንቅ ምክንያት ወደዘገየበት ቀጠሮ አለክልከው ሲደርሱ ነው ሕይወትን የኖሯት የሚመስላቸው።

ከአንዱ ወደሌላኛው ተግባር የመሯሯጥ ልማድ በስኬታማነታቸው ላይም ሆነ በጤንነታቸው ላይ ያለው ጠንቅ ብዙም አይታያቸውም። አንባቢዬ ሆይ፣ ሩጫህን አትቁጠር፣ ውጤትህን ቁጠር!

ልፋት ወይስ ብልሃት?

ማንኛውም ውጤት ለማግኘት የሚፈልግ ሰው በዚያ በተሰማራበት መስክ ብዙ መስራት እንዳለበት አሙን ነው። ተግባሩ የመስራት እውነታ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ያንን

የምንተጋለትን ነገር ከዚህ በተሻለ ብልሃት ብልራው ምን ያህል ጊዜ፤ ጉልበትና ገንዘብ አተርፋለሁ ብሎ መጠየቁም ያንኑ ያህል አስፈላጊ ነው። ብዙ ሰዓት አቃጥለህና ብዙ ላብ እፍስስህ የምታገኘውን ውጤት በጥቂት ጊዜና ካለምንም ልፋት ማጠናቀቅ ከቻልከ ለምን ከባዱን መንገድ ትመርጣለህ? አንዳንድ ሰዎች ሕይወትን የኖሯት ቁና ቁና ስለተነፈሱ ይመስላቸዋል። ስራዎችህን በልፋት ከመስራት በጥበብ ወደመስራት የምትለውጥበትን መንገድ መፈለግ ስኬታማ ያደረግሃል። ማንኛውም አይነት ስራ በመጠኑም ቢሆን ልፋትንና ድካምን መጠየቁ እሙን ቢሆንም፤ የተሻለ መንገድ እያለ ከለመዱት መውጣትን አለመፈለግ ግን የስኬት ቢሶች ድርሻ ነው።

“ቢቃት የተሞላው ስራ ማለት ጠንክሮ የመስራትና በብልሃት የመስራት ጥምረት ነው”

Byron Dorgan

ይህንን እውነታ ለመገንዘብ በሃገራችን በልማድ የምንሰራባቸውን የአሰራር ሁኔታዎች መመልከት በቂ ነው። ለምሳሌ፤ የግብርና ጥበብ ልቆ በሄደበት ዘመን በበሬ ማረከ ከአቅም ማጣት አንጻር ሲታይ ምንም አይደለም። ለመሻሻል ክፍት ካለመሆን አንጻር ሲታይ ግን የሞኝነት ምልክት ይሆንብናል። በሌላ አባባል፤ አሁን ከምትጠቀሙበት ስልት የተሻለና የቀለለ ሌላ ስልት እያለ በእጅ ያለውን ስልት አለመልቀቅ ሞኝነት ነው። የትኛው ይሻልሃል - በደነዘዘ መጥረቢያ ዛፉን ሲቀጠቅጡ መዋል ወይስ መጥረቢያውን ለመሳል ጥቂት ጊዜ ወስዶ በአጭር ጊዜና በአናሳ ጉልበት ዛፉን መቀረጥ። ብዙ ሰዎች መጥረቢያውን ለመሳል ሰላሳ ደቂቃ ስለሌላቸው በአሰራ አምስት ደቂቃ መቀረጥ የሚቻለውን ዛፍ ለመቀረጥ አምስት ሰዓት ይፈጅባቸዋል።

አስፈላጊው ወይስ አማዳሬው?

የአንተን ትኩረት የሚፈልገው ጉዳይ ብዙ ነው። ብዙ እቃቸውን እንድትዝቸው የሚፈልጉ ነጋዴዎች አሉ። በርካታ ፍቅርህን የሚፈልጉ የፍቅር ጠያቂዎች ዙሪያህ ሊኖሩ

ይችላሉ። አዳምጠኝ፤ ተመልከተኝ፤ አንብበኝ የሚለው የመገናኛ ብዙሃን አቅርቦት ዘቅጥር በላይ ነው። የሃሳብህን በር ላንኳኳው ሁሉ ከመክፈት ለመዳን ከፈለግህ በአጣዳፊውና በአስፈላጊው መካከል መለየት የግድ ነው። ጊዜህን በሚገባ ለመጠቀም ከፈለግህ ጥያቄ ያቀረበውን ተግባር ሁሉ ከማስተናገድ መቆጠብ አለብህ። በምትኩ በአስፈላጊውና በአጣዳፊው መካከል መለየት ይገባሃል። ብዙውን ጊዜ ሰዓትህንና ጉልበትህን የሚወስደው ራሱን እንገብጋቢና አጣዳፊ አድርጎ ያቀረበው ጉዳይ ነው። ትኩረትህን ግን አጣዳፊ ከሚመስለው ነገር ላይ በማንሳት አስፈላጊ በሆነው ጉዳይ ላይ ማሳረፍ አለብህ።

“አጣዳፊው ነገር ሳይሆን ለአስፈላጊው ነገር ታዛዥ ሁን” – Steve Dougherty

ሃሳብህን ከሚነዘንዘዝ ነገር ላይ በማንሳት ወደ አስፈላጊው ለማዞር፤ ካለምንም ቅሬታና ትህትና በተሞላበት ዝንባሌ “አምቢ” የማለትን ልማድ ማዳበር አለብህ። መልክትህ “አምቢ” ቢሆንም እንኳ፤ አማራጭ አባባሎች ማዳበር ጥበብኛ ያደርግሃል። ለምሳሌ፤ “ይህንን ነገር ባደርግልህ ደስ ይለኝ ነበር፤ ካለብኝ ሁኔታ የተነሳ ግን ማድረግ ስለማልችል ይቅርታ እጠይቃለሁ” አንዱ የትሁት አባባል ነው። እንደዚህ አይነት የኑሮ ዘይቤዎች ለማዳበር ደግሞ የመገደድን ስሜት የማሸነፍ ጽንሐት አስፈላጊ ነው።

የጠራውን ስልክ ሁሉ የማንሳት ግዴታ የለብህም። ላግኝህ ያለህን ሰው ሁሉ የግድ ማግኘት የለብህም። በማህበራዊ ኑሮ በተሳሰረና “ተባለ ... አሉ ... እየተባለ ይወራል ...” የሚሉትን ሃሳቦች ሰው ሁሉ በሚፈራበት አካባቢ መኖርህ እሙን ነው። ይህ ሁኔታ ደግሞ በአስተሳሰብህ ላይ ታላቅ ጫና ማምጣቱ አይቀርም። ለሕብረተሰቡ ተስማሚ ሆኖ ማደርና ባህሉን ማክበር መልካም ሆኖ ሳለ የአንተ ሕይወት ግን የአንተ እንደሆነ አትዘንጋ። የዛሬ ጤና ቢስ ውሳኔህን መራራ ፍሬ መብያ ሰአት ሲመጣ፤ ይሉኝታቸውን የፈራኸው ሰዎች ያንን መራራ ፍሬ በፍጹም አይጋሩህም።

በዚህ የጥያቄዎችን የተመለከትናቸው ስኬታማ የጊዜ አጠቃቀምን ለማዳበር መጠየቅ ያለብን ጥያቄዎች፡-

1. ቢዚነት ወይስ ውጤታማነት?
2. ልፋት ወይስ ብልሃት?
3. አስፈላጊው ወይስ አጣዳፊው?

22

ፈጣሪ ሆይ፣ ወደ እኔነቴ መልሰኝ

ራስን የመሆን ቁልፍ

ራስን ከመሆን፣ ማንነታችንን ከማሳደግ እና ባደገው ማንነታችን ፍርሃታችንን ከመጋፈጥ ውጪ ድል የማግኛው መንገድ ምንድን ነው? በፊታችን እንደተደነቀረው ገጠመኝና እንደ አለቱ ሁኔታ ራስን እንደመለወጥ ምን እድካሚ ሕይወት አለ? ማንነቴን አውቄና ተቀብዬ፣ ድካሜን በማሸነፍና ብርታቴ ላይ በመገንባት ራሴን ሆኜ መኖር የድሎች ሁሉ ድል ነው! ራስንና ማንነትን ለቅቆ የሚጀመር ጉዞ የማያልቅ፣ እድካሜና፣ ወደተነሳንበት ስፍራና ሁኔታ እንደገና “በዚሮ” የሚያስጀምር ሁኔታ ነው። ሌሎች የራሳቸው ማንነት በማሳደግና በመበርታት ያሸነፉትን ችግር እንተ እነሱን ለመሆን በመሞከር አታሸነፈውም። አንተነትህ አንተነትህን ይፈልገዋልና ራስህን ሆነህና ከራስህ ጋር ተስማምተህ ኑር።

የጥንት አፈ-ታሪክ እንዲህ ይነገረናል። አንድ ጊዜ አንዲት አይጥ በሰላም ስትኖር ሳላች በድንገት ድመት አይታ አጅግ ደነገጠች። ከዚህ ድንጋጤ ለመዳን ምርጫዋ ብዙ ነው - ለምሳሌ ምናልባት ድመቷ ፈሪ ልትሆን ስለምትችል መጋፈጥና ሁኔታውን ማዳን፣ አላዛልቅ ካለ ወደቀዳዳዋ ገብታ ቀን እስኪያልፍ መሸሸግ። አይጣ ግን የመረጠችው ያልተጠበቀ መንገድ ነው። “ፈጣሪ ሆይ፣ ሁለተኛ ድመትን እንዳልፈራ፣ ድመት

አብዛኛው ሰው ብዙ ሰራ የለውም፣ ነገር ግን ሃያ አራት ሰዓት በፍጹም አይበቃውም።

ኢድርገኝ" በማለት ጸሎት አደረሰች። የተመኘችው ሆነላትና ወዲያው ወደ ድመትነት ተቀየረች። ብዙም ሳትቆይ ግን ውሻ በፊቷ ተደንቅሮ አገኘችው። የለመደችውን ጸሎት ግንብብ ቀጠለች፤ “ፈጣሪ ሆይ፤ ሁለተኛ ውሻን እንዳልፈራ፤ ውሻ ኢድርገኝ”። አሁንም ተመኘችው ሆነላትና ወዲያው ወደ ውሻነት ተቀየረች። ሆኖም ይህኛውም ማንነት ብዙም አላዛለታትም። ከጥቂት ጊዜ በኋላ መንገድ ስታዳርጥ አንበሳን አየችና ተለመደውን ጸለቷን አደረገች። “ፈጣሪ ሆይ፤ ሁለተኛ አንበሳን እንዳልፈራ፤ አንበሳ ድርገኝ”። እንደገና የተመኘችው ሆነላትና ወዲያው ወደ አንበሳነት ተቀየረች። ንበሳነቱም አላዛለታትም። ከጥቂት እርምጃ በኋላ አንድ ለአደን የወጣ ሰው ጫሪያ ታጥቆ አየችና እጅግ ደከማት። “ፈጣሪ ሆይ፤ እንዴ ብቻ ታገሰኝ፤ ሁለተኛ ውሻን እንዳልፈራ፤ እባክህን ሰው ኢድርገኝ” ብላ የተለመደ ጸሎቷን ጸለየች። አሁንም ጫሪያው ደረሰና ወደ ሰው ተቀየረች። በመለዋወጥ የደከመ ማንነቷን ለማሳረፍ እቢቷ ብታ ቁጭ ባለ ቴሌቪዥን ስታይ አንድን የኮሽታ ድምጽ ሰማች። ዘወር ስትል፤ አይጥ ላይህ ወዲያ ስትል አየችና እጅግ ፈራች። የመጨረሻው ምኞትዋ በጸሎት መልክ ድንገት ከአንደበቷ ወጣ፤ “ፈጣሪ ሆይ፤ ሁለተኛ አይጥን እንዳልፈራ፤ ወደ እነኚህ ጫሪኞች”። ወዲያውኑ ይህ የመጨረሻ ምኞቷ ሆነላትና ትግሯን ለማሸነፍ ራስን መቀየር ዝቅግን ወደ ጀመረችበት ወደ አይጥነቷ ተመለሰች - ብዙ ቀናትን ካባከች ኋላ።

“በአለም ላይ እጅግ አድካሚ ነገር ያልሆኑትን ማንነት ለመናገር መሞከር ነው” -

Anne Morrow Lindbergh

ዚህ ምድር ላይ ቁጥራቸው ጥቂት ያልሆኑ ሰዎች ራሳቸውን ለውጠው ይኖራሉ። ጎዳናቸው ላይ የሚገጥማቸውን ማንኛውም አይነት ሁኔታ የሚያልፉበት ብቸኛ ሚያውቁት መንገድ ራስን መለወጥ ነው። ከሰዎች ጋር መስሎ በማደር፤ ያላመነበትን ገር በማድረግ፤ ውስጣቸው ከሚያስበው ተቃራኒ በመናገር ራሳቸውን ቀይረውና ማንነታቸው ወጥተው ይኖራሉ። ራስን ከመሆን ውጪ ዘላቂ ስኬትና ድል ሊገኝ

እንደማይቻል ዘንግተዋል። ከአንዱ ሁኔታ ለማምለጥ ወይም ከአንዱ ሁኔታ ጋር ተመሳሰሎ ለማድረግ ራሳቸውን እንደለወጡ ብዙም ሳይቆይ ሌላ ሁኔታ ብቅ ይላል። የሚያውቁት ብቸኛ “ብልሃት” ራስን መለወጥ ስለሆነ፤ አሁንም ያንኑ በማድረግ ከአዲሱ ተግዳሮት ለማለፍ ይዘጋጃሉ ... ጉዞው ማለቂያ የለውም። በመጨረሻም ራሳቸውን መሆን እስኪለምዱ ድረስ ከአንድ ማንነት ወደ ሌላ ማንነት ይዘዋወራሉ። አንዳንድ ሰዎች ከብዙ አመታት ድካም በኋላ ነው ይህንን ምስጢር የሚገነዘቡት። በማንነትህ ተደላድላህ ዛለቂ ስኬት ውስጥ ለመግባት የሚከተሉትን አይታዎች አጠናቀው።

“ወዳጅህን” ተቀበለው

ከሁሉ የሚቀርብ ወዳጅህ “አንተነትህ” ነው። ራስህን ሳትቀበል ሌላውን ሰውም ሆነ ሁኔታዎችህን መቀበል አትችልም። ይህን የቅርብ ወዳጅህ የሆነውን ማንነትህን ለመቀበል በምታደርገው ጉዞ ከሁሉ በፊት ማወቅ ያለብህ እውነት በተፈጥሮ በሆነው በማንነትህና የኋላ ኋላ ባዳበርከው ባህሪያ መካከል ያለውን ልዩነት ነው። ማንነትህ ዘርህን፤ የቆዳህን ቀለም፤ መልኩህን፤ ቁመናህንና የተፈጥሮ ዝንባሌህን ያጠቃልላል። እነዚህን ነገሮች ቀድሞውኑ አልመረጥካቸውም፤ ምንም ብታደርግ ልትለውጣቸው አትችልም። ያለህ አማራጭ አንድና አንድ ነው - ሙሉ በሙሉ መቀበል። በማንነትህ አትፈር፤ ቀና ብለህ ሂድ። ትክክል የሆነና ትክክል ያልሆነ ቁመና፤ መልኩ፤ ዘር፤ የቆዳ ቀለም፤ ቋንቋ የሚባል ነገር የለም። ሁሉም ትክክል ነው።

“ራስህን አንተው ካልተቀበለከው ሌላው ሰው እንዴት ሊቀበለው ይችላል?” -

Unknown Source

የተቀባይነትህ ምስጢር ያለው ራስህን በመቀበልህና ባለመቀበልህ ላይ ነው። ራስህን በመቀበልህ ውስጥ የሚታይብህ “የመተማመን” ስሜት ሰዎች እንዲያከብሩህና እንዲቀበሉህ በርን ይከፍታል። ራስህን ለመቀበል ደግሞ የተሳካልህ ሰው መሆን

የለብህም። ምናልባት፤ “ስኬታማ ሰዎች ራሳቸውን የመቀበል ችግር የማይኖርባቸውም፤ ስኬታማ ሰዎች ስለሆኑ ነው። ብለህ ታስብ ይሆናል። ልታስብ የሚገባው ግን በተቃራኒው ነው። ስኬታማ ሰዎች ወደዚያ ስኬት ከመዝለቃቸው በፊት ራሳቸውን የተቀበሉ ሰዎች ናቸው። ራሳቸውን የመቀበላቸው ሁኔታ ነው ለስኬት ምቹ ያደረጋቸው። በአንተም ሕይወት እንዲሁ ነው። ምንም ውጤት ከመጠበቅህ በፊት ራስህን መቀበል የግድ ነው። አለዚያ የምታገኛቸውን መልካም ነገሮች በሙሉ ራስህን ለማግኘት ስትል ትከፍላቸዋለህ፤ ከእጅህም ታጣቸዋለህ። ተቀባይነት ፍለጋ በእጃቸው የገባውን ሁሉ ያጡ ሰዎች ቁጥራቸው ጥቂት እንዳልሆነ አትዘንጋ።

ጠላትህን ጣስው

የውጭ ጠላት የለህም፤ የውስጥ እንጂ። የአንተ ቀንደኛ ጠላቶች በማንነትህ ላይ የጨማመርካቸው አጉል ልማዶችህ ናቸው። ይህ የውስጥ ጠላት ቀስ በቀስ ወደማንነትህ ሰርጎ የገባው ስሜታዊነትህ፤ አጉል ልማድህና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል። እነዚህን አጉል ባህርያት ተመልከታቸው፤ በእነዚህ ነገሮች ውስጥ ሆኖ አልተወለድክም። በሕይወት ጉዞህ የለቀምካቸው ጉዳዮች ስለሆኑ ልትጥላቸውና ልትለውጣቸው ትችላለህ። እንግዲህ ቀደም ብለን የጠቀስነውን በፍጹም ልትለውጡ የማትችላውን ማንነትህን ከመቀበል ውጪ ምንም ምርጫ የለህም። በዚህ ማንነትህ ላይ ጥላ ያጠላውን የባህሪና የአጉል ልማድ ችግር ግን መቅረፍ የግድ ነው። ሁኔታህ ሲከብድ የምትሸነፈው ከእነዚህ የውስጥ ጠላቶችህ የተነሳ እንጂ ከምንም አይደለም።

“ከፋ ልማዶች እንደምቹ አልጋዎች ናቸው፤ ለመግባት ቀላል፤ ለመውጣት ግን ከባድ”-

Unknown Source

ጤና ቢስ ልማዶችን ለመጀመር እጅግ ቀላል ነው፤ እነዚህን ልማዶች ግን ለማቆም ከባድ ነው።

ከሁሉ የሚመረጠው ቀድሞውኑ አገጉል ልማዶች እንዳይነግሱብህ መጠንቀቁ ነው። ራስህን በማይሆን ልማድ ውስጥ ካገኘኸው ግን ያንን ለማስወገድ ተገቢውን አርምጃ መውሰድ አስፈላጊ ነው። ከፋ ልማድ እንደ እንግዳ ቀስ ብሎ ይገባል፤ ከጊዜ በኋላ ግን እንደ ጌታ ይገዛሃል። ማንኛውንም ራስህን ሆኖ እንዳትኖር የሚያደርጉህን ባህሪያትና አመለካከቶች ለመተው የእነሱን ተቃራኒ ልማድ መጀመር የስኬት መገኛ ነው።

ራስህን አሳድግ

በዚህ አለም ላይ ለመሸነፍ ታልፊህ የምትሰጠው ራስህን ባለሀብት ለመቆም አሳልፈህ ስትሰጥ ብቻ ነው። በፊትህ የሚደነቀርን ማንኛውም አንቅፋት የምታልፈው ራስህን ወደሌላ ማንነት በመቀየር ሳይሆን ራስህን በማሳደግ እንደሆነ አትዘንጋ። ለምሳሌ፤ የብቸኝነትን ችግር ለማሸነፍ ሰዎች ቡድናቸው ውስጥ እንዲቀበሉህ እነሱን ወደመምሰል ራስህን መለወጥ የለብህም። አለዚያ፤ ማንነትህን ለመለወጥ ሞክረህና ያልሆነከውን መስለህ ታይተህምንም እንኳ አዲስ ቡድን ብታገኝ፤ ከራስህ ጋር ስለተለያየህ ብቸኝነቱ ብሶ ታገኘዋለህ። በሌላ አባባል ራስህን በመለወጥ ከችግርህ ሸሽተህ ማምለጥ አትችልም። ማንነትህን ከችግሩ በላይ በማሳደግ ግን ዘላቂ መፍትሄ ታገኛለህ።

“አንድ ሰው ለሰው ዘር ሊያበረከተው የሚችለው ትልቁ ስጦታ ራሱን የማሻሻል ስጦታ ነው” - Frank Herbert

ራስን ማሳደግ የሚጠቅመው ለአንተ ብቻ አይደለም፤ ለሕብረተሰቡም ጭምር እንጂ። ያደገ ማንነት፤ ያደገ አመለካከትና የበሰለ አይታ ያለው ሰው ለሕብረተሰቡ ታላቅ ስጦታ ነው። ራሱን ማሳደግ ልማዱ ያደረገ ሰው ምንም አይነት ችግር ቢመጣ ለመጋፈጥ የተዘጋጀ ሰው ነው። ምክንያቱም ይህ ሰው የሚመለከተው የችግሩን ግዝፈት ሳይሆን የተዘጋጀ ሰው ነው። ምክንያቱም ይህ ሰው የሚመለከተው የችግሩን ግዝፈት ሳይሆን ከችግሩ በላይ የመሆንን ብቃት ሊያዳብር እንደሚችል ነው። ራሱን የማሳደግ ሰው

የቤተሰብ፣ የሕብረተሰብና የሃገር ሽከም ነው። ዘወትር የሚደረግለትንና ሊያገኝ የሚችለውን ጥቅም እንጂ እርሱ ሊያደርግ የሚችለውን ነገር አያስብም።

ካልተደረገለት ስላልተደረገለት ይነጮነጮል፤ ሲደረግለት ደግሞ በቂ እንዳልተደረገለት ያከራጥ። እንዲህ አይነት ሰው ጥፋት አጥፍቶ እንኳ ሃላፊነቱን በሰው ላይ ይጥላል። በእንጻሩ ዘወትር ራሱን የሚያሻሽል ሰው ለማድረግ የሚያደርገው እንቅስቃሴ ከመብዛቱ የተነሳ ለተራ ነገር ጊዜም አይኖረው።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ራስን የመሆን ቁልፎች፡-

1. ወዳጅህን ተቀበለው
2. ጠላትህን ጣለው
3. ራስህን አሳድግ

እንዳንዶች ከሰዎች ጋር መስሎ በማድረግ፣ ያላመኑበትን ነገር በማድረግ፣ ውስጣቸው ከሚያስበው ተቃራኒ በመናገር ራሳቸውን ቀይረውና ከማንነታቸው ወጥተው ይኖራሉ።

23

አእምሮዬን ስምን አጨናንቀዋለሁ?

የተግባራዊ እውቀት ቁልፍ

አእምሮህን የሞላው መረጃ ነው ወይስ ተግባራዊ እውቀት? የምታውቀው እውቀት ምን ያህል ተግባራዊ ነው? ብዙውን ጊዜህን በማጥፋት የምታጠናቸው የእውቀት አይነቶች ምንድን ናቸው? አንዳንድ ሰዎች ያላቸው የእውቀት ብዛት አስገራሚ ነው፤ የእውቀቱ አይነት ግን መረጃ ከማቀበል ወይም የአጠቃላይ እውቀት ውድድርን ከማሸነፍ ውጪ ለምንም ጥቅም አይውልም። ማን የምን ቡድን ተጫዋች እንደሆነ፣ የትኛው ተጫዋች ስንት ብር እንደሚከፈለው፣ የከተማው ሃብታም ስም ከነአባቱና ከነእያቱ፣ ... መረጃው ብዙ ነው - ማንንም የማይረዳ መረጃ!!! እውነተኛ ስኬት ውስጥ ለመድረስ ከመረጃ ቋትነት ወጥተህ ወደተግባራዊ የእውቀት አዋቂነት ለመሻገር መወሰን የግድ ነው።

“መረጃ ማለት እውቀት ማለት አይደለም” - Albert Einstein

የታወቀው ሳይንቲስት አልበርት አንስታይን አንድ ጊዜ ሰዎች በተለያዩ ጥቃቅን ጥያቄዎች እንዳደከሙት ይነገራል። ከጥያቄዎቹ አንዱ፣ “አንድ ማይል ስንት ጫማ ነው” (በአገራችን አቆጣጠር አንድ ኪሎ ሜትር ስንት ሜትር ነው አንድ ማለት ነው) የሚል ነበር። የአልበርት መልስ እንዲህ የሚል ነበር፣ “በአንዲት ትንሽ መጽሐፍ ውስጥ በቀላሉ

የማገኘውን ቀላል መረጃ ቢቃሉ ለመያዝ በመሞከር አእምሮን ለምን አጨናንቀዋለሁ?:: ሄንሪ ፎርድ የተሰኘው የፎርድ መኪናዎች ድርጅት ባለቤትና ባለሀብትም በተመሳሳይ ሁኔታ ጋዜጠኞች በጥያቄ ሲያደክሙት የመለሰው መልስ ተመሳሳይ ነበር:: ጠያቂዎቹ የተለያዩ ታዋቂ ሰዎችን ስም እየጠቀሱ "እከሌን ታውቀዋለህ? ... እከሌስ ማን ነው? ... ይህና ያኛው ጦርነት የተካሄደው በስንት አመት ምህረት ነው? ... " በማለት አደከሙት:: መልሱ አዲህ የሚል ነበር: "የእነዚህን ጥያቄዎች መልስ ቢቃሉ አላውቅም:: ነገር ግን መልሱን የሚነግራችሁ ሰው በአንድ ጊዜ ልጠቁማችሁ እችላለሁ::"

የአንዳንድ ሰዎችን አእምሮ የሞላው መረጃና አውቀት ከጊዜአዊ ደስታና በማኪያቶ ጊዜ በሚደረግ ከርከር በልጦ ከመገኘት አያልፍም:: በሃገሩ ውስጥ ያለ ሃብታም ስም ከነአያት፣ ባለሀብቱ ስንት ብር ባንክ ውስጥ አንዳለው፣ በዚህ አመት ስንት እንዳተረፈ፣ ስንትና መቼ እንደተዘረፈ፣ ስንት አግብቶ እንደፈታ ... ይተረትሩታል:: በከተማው ውስጥ የሚነዳው የመኪናውን አይነትና ዋጋ ... የሰፈሩ ሰው ሁሉ የፍቅር ሕይወት ታሪክ ... የእንግሊዝ ቡድን ተጫዋቾችን ስም ከሕይወት ታሪካቸው ... መረጃው እውቀቱ ብዙ ነው፣ ተግባራዊነቱ ግን ጥቂት ነው::

እነዚህን ሁኔታዎች ማወቅ ከፋት ኖሮት ሳይሆን አንድ ሰው የግለን ሕይወት የሚያሻሽልበትን አውቀት ለማግኘት ብቃቱም ሆነ ፍላጎቱ እንደሌለው እየተናገረ ይህን ያህል መረጃ በአእምሯው ለማከማቸት መቻሉ አንድ የተዛባ ነገር እንዳለ አመለካከት ነው:: ከመረጃ ማሸነፍት ውጣ፣ ወደ ተግባራዊ አድጎት ዘልቀህ ግባ::

ተግባራዊ አውቀት ማለት ተጠቅመህበት አንድን ነገር የምታሻሽልበትና የገቢ ምንጭ ሊያመጣልህ የሚችል አውቀት ማለት ነው:: "አእምሮዬን የሞላው መረጃ ብቻ ነው ወይስ ተግባራዊ አውቀት?" የሚለውን ለማግኘት የሚከተሉትን መመዘኛዎች ጠቃሚዎች ናቸው:-

ራስንና ቤተሰቤን ለማሻሻልበታለህ?

በአእምሮህ ውስጥ የሞላውን ነገር መረጃም በለው እውቀት፣ ተግባራዊነቱ እንተና ቤተሰብህን ካላችሁበት ሁኔታ ትንሽ እልፍ እንድትሉ ካላደረጋችሁ አእምሮህን በዚህ ነገር መሙላትህ ትርጉም የለውም:: የግልህን ሕይወት ስታጠነው "አሁን ካለሁበት ሁኔታ የተሻለ የለም" ብለህ ከደመደምከና መድረስ የምትችልበት ደረጃ እንደደረሰህ ራስህን ካሳመንከው ተሳስተሃል:: እውነቱ ግን ይህ ነው:- ገና ሊታወቅ የሚገባው ብዙ ነገር አለ:: ራስህን ልታሻሽልበት የሚገባህ ነገር ብዙ ነው፣ ማሻሻልም ትችላለህ:: የእንተ አእምሮ በተግባራዊ እውቀት ሲሞላና ራስህን ስታሻሽል የቤተሰብህም ሁኔታ ከእንተ ጋር መሻሻሉ የማይቀር ጉዳይ ነው:: ይህ እንዲሆን ግን በተለያዩ ጥቃቅን "እውቀቶች" አእምሮአቸውን ሞልተው እዚህና እዚያ እየተዘዋወሩ ሰዎችን ከማስገረም የማያልፍን መረጃ ሲደረድሩ ከሚውሉት መንደር መውጣት አለብ::

"ማወቅ በቂ አይደለም፣ እውቀቱ በተግባር ላይ መዋል አለበት:: ፈቃደኝነት በቂ አይደለም፣ ፈቃደኝነቱ ወደ ተግባር መመዝገር አለበት" - Johann Wolfgang Von Goethe

ቀደም ብለን ለመመልከት እንደሞከርነው በመረጃና በእውቀት መካከል ያለውን መሰረታዊ ልዩነት ተግባራዊ የመሆኑና ያለመሆኑ ጉዳይ ነው:: ለዚህ ነው አንድን ነገር ማወቅ ለብቻው የትም አያደርሰንም ብለን የምናምነው:: በመጀመሪያ፣ የማውቀው እውቀት ከመረጃነት ያለፈ መሆኑን ማረጋገጥ አለብኝ::

በመቀጠልም ይህንን እውቀት በተግባር ላይ በማዋል ሕይወቴንና ቤተሰቤን ለመለወጥ ማቀድ አለብኝ::

በመጨረሻም ከአቅድና ከፈቃደኝነት በማለፍ ተግባር ውስጥ መግባት የግድ ነው። ያልተገበርኩት እውቀት መጨረሻው ኪሳራ ነው፤ ምክንያቱም ያንን እውቀት ለማካበት ያላለፍኩት ጊዜ በከንቱ ባከኗልና ነው።

የተሰማራሁበትን የስራ መስክ ለማሻሻል ስትችሉ?

አንዳንድ ሰዎች የሚሰሩበትን መስሪያ ቤት እንደመጠቀሚያ ብቻ ነው የሚያዩት ደመዎዝ የማግኘያ መንገድ። ስለዚህም፣ ጉልበታቸውንና ሰዓታቸውን የሚችሉትን ያህል በመቆጠብ ከዚያ መስሪያ ቤት ማግኘት የሚችሉትን ያህል አግኝተው ዘወር የማለት ዓላማ ነው ያላቸው። ይህ አመለካከት የትክክለኛና የጨዋ ሰው አመለካከት አይደለም። የምንሰራበት ስፍራ የግላችን፣ የመንግስት፣ ወይም የግለሰብ መሆኑ ምንም ለውጥ የለውም። ይህንን የተሰማራንበትን የስራ መስክ ለማሻሻል የሚጠቅምን እውቀት የማዳበርና የመጥቀምም ሃላፊነት አለብን።

“ሌሎችን በመርዳት ራሳችንን እንረዳለን - ምክንያቱም ለሌሎች የምናደርገው መልካም ነገር ሁሉ ዞሮ ዞሮ ወደ እኛው ስለሚመለስ ነው” - Flora Edwards

እንደ እውነቱ ከሆነ የስራ መስካችንን ለማሻሻል የምናደርገው ጥረት የሚያሻሽለው እኛንም ጭምር ነው። ጉዳዩን በሁለት መልኩ ማየት ይቻላል። በመጀመሪያ መስሪያ ቤቱን ሳሻሽልና የመስሪያ ቤቱ ውጤታማነትና ገቢ ሲጨምር፣ የእኔም ገቢ ከዚያው ጋር አብሮ የማደግ ሁኔታ የጎላ ይሆናል። በሌላ ጎኑ ደግሞ ባለኝ ተግባራዊ እውቀት መስሪያ ቤቱን ሳሻሽል የእኔ መኖር እጅግ አየተፈለገ ይሄዳል። ይህን የመፈለግ ሁኔታ መጠቀም ያለብኝ መስሪያ ቤቱን ለመቆጣጠርና “የሄድኩ ቀን ወየውላቸው” ለማለት ሳይሆን፣ ጠቅሜ እኔም ለመጠቀም ሊሆን ይገባዋል። ያም ሆነ ይህ በምሰራበት የስታ ቦታ የምዘራው መልካም ዘር ሁሉ ወደ እኔ መመለሱ አይቀርም።

የአካባቢዬንና የሃገሪን ሁኔታ ለማሻሻል ስትችሉ?

በጭንቅላት ውስጥ የተከማቸው እውቀት ከመረጃነት አልፎ ሰፈርህን፣ መንደርህን፣ ከተማህንና ሃገርህን ለማሻሻል ካልጠቀመ ዋጋ ቢሰ ነው። ምርጫው ሁለት ነው - ወይ የሕብረተሰቡ ሽኩቻ ነህ ወይ ደግሞ ሕብረተሰቡን የምትሸከምና ወደተሻለ ነገር የምታሻግር ሰው ነህ። ከሽኩቻነት ወደ ተሸካሚነት የምትሸጋገረው በተግባራዊነቱ ለማህበረሰቡ በሚጠቅም እውቀት ስትሞላና እውቀቱንም ስትጠቀምበት ነው። ስለገቢህ እትጨነቅ፣ ለሕዝቡ መፍትሄን የሚያቀርብ እውቀትን ስለማጎልበትህ ተጨነቅ። ሕብረተሰቡ ለምታቀርብለት መፍትሄ ደስ ብሎት ገንዘብ ይከፍልሃል። ሁኔታው ልታመልጠው የማትችለውን የእውነታ ዑደት አቅሷል። ስትሻሻል ሌላውን ታሻሽላለህ፤ ሌላውን ስትሻሽል ደግሞ ተፈላጊነትህ ይበዛና አንተን የበለጠ የሚያሻሽል ደጅ ይከፈትልሃል።

“ስኬት ማለት ሃገርህ ለአንተ ከምታደርግልህ የበለጠ ለሃገርህ ማድረግ ነው!” - Henry Ford

በቅርቡ የምትኖርበትን አካባቢ ሊያሻሽል ስለሚችል ሁኔታ አስበህ ታውቃለህ? ዝንባሌህ፣ “እውቀት ስላለኝ የተሻለ ነገር ይገባኛል” ከሆነ ተሳስተሃል። በምትኩ፣ እውቀት ስላለኝ ከዚህ የተሻለ ለሃገሬ ማድረግ ይገባኛል የሚል ዝንባሌን ልታዳበር ይገባሃል። እውቀትህ ተደብቋል ወይስ ወጥቶ በተግባር ላይ ነው? ምናልባት፣ “እውቀት ደግሞ ይደበቃል አንዴ?” ብለህ ትጠይቅ ይሆናል። መልሱ፣ “አዎ” ነው - እውቀት ይደበቃል። እውቀትን ምንም ሳትጠቀምበት በአእምሮህ ውስጥ መደበቅ ትችላለህ። አንዳንድ ሰዎች እውቀትን እንደ መቆጣጠሪያ ኃይል ለመጠቀም ይደብቁታል። የሚያውቀው በማያውቀው ላይ መሰልጠን እንደሚችል ማለት ነው። ይህ አይነቱ እውቀትና ዝንባሌ የበላይነት ስሜት እንዲኖርህ ከማድረግ ያለፈ ውጤት አይኖረውም። እውቀትህን ከተደበቀበት አውጣው፤ ለወገንህም አውለው።

በዚህ ምዕራፉችን የተመለከትናቸው ተግባራዊ እውቀትን ለማዳበር የሚጠቅሙ ጥያቄዎች፡-

1. ራሴንና ቤተሰቤን አሻሽልበታለሁ?
2. የተሰማራሁበትን የሥራ መስክ አሻሽልበታለሁ?
3. የአካባቢዬንና የሃገሪን ሁኔታ አሻሽልበታለሁ?

ሰለገቢህ አትጨነቅ፤ ለሕዝቡ መፍትሄን የሚያቀርብ እውቀትን ሰለማልበትህ ተጨነቅ፡፡ ሕብረተሰቡ ለምታቀርብለት መፍትሄ ደስ ብሎት ገንዘብ ይከፍልሃል፡፡

24

የታሰረው እግሩ ሳይሆን ጭንቅላቱ ነው

የአመለካከት ቁልፍ

የምንችለውንና የማንችለውን ነገር የሚወስንልን ማን ነው? ለምን ይህንን ብቻ በማድረግ ተገደብን? እነዚህን ጥያቄዎች ለራሳችን ጠይቀን እውነተኛውን መልስ ብናገኝ ይቃተን ነገር እስካሁን ድረስ ያልሞከርነው ነገር እንደሆነ እንደርስበታለን፡፡ ሰውነታችን አእምሮአችን የነገረውን ለመታዘዝና ለመፈጸም የተዘጋጀ ፍጥረት ነው፡፡ አእምሮዬ ትችላለህ ሲለው ሊሞክር፤ አትችልም ካለው ደግሞ ላይንቀሳቀስ ተገድቦ ይገኛል፡፡ በዚህ እውነታ ውስጥ የአሎምፒክ ውድድሮች ከብረ-ወሰን የመስበራቸውንም ምስጢር እናገኘዋለን፡፡ የጨከነና ራሱን ያዘጋጀ ሰው ከብረ-ወሰንን እንደሰበረ ይኖራል - የራሱን ከብረ-ወሰን! ይህንን አትዘንጋ - የውስንነታችን የመኖሪያ ስፍራ አእምሮአችን ብቻ ነው!

አንድ ሰው የተለያዩ እንስሶች ለተመልካቾች ትእይንትን ወደሚያሳዩበት ስፍራ ገንዘቡን ከፍሎ ከገባ በኋላ ገና እንደተቀመጠ ያየው ነገር ግር አለው፡፡ ተራራ የሚያከለውን ዝሆን አንድ አጭር ሰው በትንሽ ሰንሰለት እግሩን አስሮ ወዲህና ወዲያ ያደርገዋል፡፡ "እንዴት አንዲት ቀጭን ገመድ ይህንን ግዙፍ እንስሳ ልታስረው ትችላለች?" አንድን ሰው ለመጠየቅ ወሰነ፡፡ ትእይንቱ አልቆ ሰው ሁሉ ሲበታተን ይህንን ጥያቄ በውስጡ እያጉላላ ወደ አሰልጣኙ እንደምንም ብሎ ደረሰ፡፡ በውስጡ የጠየቀውን ጥያቄ

ለሰውየው በእንደበቱ ጠየቀው፤ “እንዴት አንዲት ቀጭን ሰንሰለት ይህንን ግዙፍ እንሰሳ ልታስረው ትችላለች?” መልሱ አጭርና ግልጽ ነበር፤ “ዝሆኑ ገና ሲወለድ ጀምሮ ነው ይህኛ ሰንሰለት በእግሩ ላይ የታሰረችው። ገና በለጋነቱ ሲታገላት አላሸነፋትም። የዝሆኑ ጥንካሬ ግን ይህችን ሰንሰለት መበጠስ ደረጃ ከደረሰ ቆይቷል። ዝሆኑ በውስጡ፤ “ይህችን ገመድ በፍጹም አልበጥሳትም” ብሎ ስለሚያስብ እንደታሰረ ይናገራል። የታሰረው እግሩ ሳይሆን ጭንቅላቱ ነው።

“እርሳችሁን አይተው የሚነግሩህን አትመን። የሚነግሩህ ውስንነትን ነው። መገንዘብ የምትችለውን ያህል ተገንዝብ፤ የምታውቀውንና የምትችለውን ለይተህ እወቅ፤ ወደከፍታ የምትወጣበትን መንገዱን ታያዋለህ” – Richard Batch

አንድ ሰው ካለበት ወጥቶ መሆን የሚገባውን ለመሆን ከፈለገ የግድ አስከዛሬ ያመነው ነገር ለጥያቄ ማቅረብ አለበት። ካለማቋረጥ፤ “ለምን?” ብሎ ካልጠየቀ ባለበት ሁኔታ አመለካከት ታስሮና ሃውልት ሆኖ ይኖራል። “ሁኔታዬ ለምን እንደዚህ ሆነ?” “ይህንን ነገር ለምን አልችለውም?” “ይህንን ነገር ለምን አመንኩት?” የሚሉትን ጥያቄዎች መጠየቅ አለበት።

ሰዎች የተለያዩ ገደቦችን በፊታችን ሊያስቀምጡብን ይችላሉ፤ ከማሰብና ከመጠየቅ ግን ሊከለከሉን አይችሉም። መልስ የምታገኘው ስትጠይቅ ነው። እውነታና ብልሃት ላይ የምትደርሰው ስታስብ ነው። ዝም ብለህ ሁኔታህን በመቀበልና ከአመታት በፊት የተነረህን ገደብ አምነህ መኖር ይበቃሃል። የተሳሳትከውን፤ “ተሳሰቼ ነበር” በማለት አዲስ ነገርን ለመመከር ካልተነሳህ ሁኔታህ አይለወጥም። ይህንን አስታውሰ፤ እስካሁን ያልቻልከው ነገር ያልሞከርከው ነገር ነው። የገደቡህን ነገሮች እወቃቸው፤ ነገር ግን በፍጹም አትቀበላቸው። ያመንካቸውን መልእክቶች ደግሞ ለማጣራት ምንጩን ለይተህ ማወቅ አስፈላጊ ነው። የሚከተሉት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

ሰራሰህ የነገርከው

ስነ-ልቦና ጥናት አዋቂዎች እንደሚሉት ከሆነ፤ አንድ ሰው በአማካኝ በቀን ውስጥ 50 ሺህ ጊዜ ለራሱ ያወራል፤ ቃል-አልባ ሃሳቦችን ለራሱ ያስተጋባል ወይም ከራሱ ጋር ይነጋገራል። ከዚያም አልፎ ጥናቱ እንደሚለው፤ ከእነዚህ ለራሳችን ከምንነግራቸው 50 ሺህ መልእክቶች መካከል 80 በመቶው አሉታዊ ወይም ጨለምተኛነት የተሞላባቸው መሆናቸውን ነው። እነዚህ አሉታዊ መልእክቶች በራሳችን ላይ ከባድ የሆነን ተጽእኖና ጫናን ያደርጋሉ። “አልቻልኩም ... አቃተኝ ... ምን ዓይነት ሰው ነኝ? ማንም ለእኔ ግድ የለውም ...” እና እነዚህን የመሳሰሉት በውስጣችን በማሰላሰል ለራሳችን የምንነግራቸው ንግግሮች ተጽእኖአቸው ይህ ነው አይባልም። እነዚህ ቃላት ውስጥን በሚያበረቱና አምታዊነትን በተሞሉ መልእክቶች ብንለውጣቸው ለብርታት ይሆኑናል።

“ሰራሰህ የምትነግረው ነገርና የምታሰላስለው ነገር ባለጠጋ ወይም ደኃ፤ የተወደደህ ወይም የተጠላህ፤ ደስተኛ ወይም ኃዘንተኛ፤ ሰዎችን የምትስብ ወይም የምታርቅ፤ ኃይለኛ ወይም ደካማ የማድረግ አቅም አለው” – Ralph Charell

ከሌላ አካል ከምንሰማው ነገር የበለጠ ለራሳችን የምንነግረው ነገር ተጽእኖው አጅግ የላቀ ነው። ሰው ራሱን “ሊዘጋው” ወይም “አላናግርህም” ሊለው አይችልም - ሁሌ ከራሱ ጋር ነው። ሰው ሃሳብን ላለማሰብ የማይችል ፍጡር ነው። ይህ እውነታ ደግሞ የተስፋ መቁረጥ ወይም የተስፋ ጭላንጭል ምንጭ ሊሆን የሚችል እውነታ ነው። ተስፋ አስቆራጭ የሚሆንበት ምክንያት ለራሳችን የምንናገረውን መቆጣጠር ካቃተንና በጨለምተኛነት የተሞላን ሰዎች ከሆንን ነው።

የተስፋ ምንጭ የመሆኑ ምስጢር ያለው ግን ለራሳችን አምታዊ መልእክትን በመንገር ኃይልን ለመሞላት ያለንን እድል በመጠቀም ውስጥ ነው። አካላችንና ማንነታችን እኩሞ ከተሰኘው የትእዛዝ ማስተላለፊያ ጣቢያ የሚተላለፍለትን መልእክት በተግባር

ለማዋል ከመታዘዝ ውጪ ሌላ ብዙም ምርጫ የለውም። ስለዚህ ለራስህ እንደምትችል ንገረው!

ሰዎች የነገሩህ

አሁንም የሰነ-ልቦና ጥናትን ስናጠቃ አንዲህ የሚል ውጤት እናገኛለን። በማንኛውም ጊዜ ቢያንስ 8 ቢልዮን መረጃ (ኢንፎርሜሽን) ወደ አእምሮህ ይገባል። ቁጥሩን ስታስበው ብዙ ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን እውነተኛነቱ ብዙ የሚያጠራጥር አይደለም። እነዚህ መረጃዎች አሁን ይህንን ጽሑፍ በማንበብ ላይ እያለህ እንኳ በመግባት ላይ ናቸው። ማየት፡- የምታያቸው የሰዎች ሁኔታ፡- ቱሊኒየርና ሌሎችም ነገሮች የሚልኩልህ መልእክት ቀላል አይደለም። መስማት፡- የምትሰማቸው የአካባቢ ደምጾችም ዋነካቸው አንዳንዶቹ ለአንተ ሆነ ተብለው የተላኩ ሲሆኑ ሌሎች ደግሞ ወዲህና ወዲያ በአየር ላይ የሚናፈሱ ናቸው። መዳሰስ፡- የተተመጥከበት ወይም የቆምከበት ቦታና አካባቢ የሰጠህ የምላች ወይም ያለመመቻት ስሜቶችና ሌሎችም ሁኔታዎች ካለማቋረጥ መልእክትን ወደ ውስጥህ ይልካሉ። መትመስ፡- ምናልባት ይህንን ጽሑፍ የምታነበበው አንዳንድ ነገር በመቀማመስ ሊሆን ይችላል። ማሸተት፡- ምናልባትም እፍንጫህን የሳበ ጠረን በንባብህ መካከል እውድህ ይሆናል - አንዳንድ "እሳይ" የሚያሰኝ፤ ሌላው ደግሞ "ቦታ ልቀይር መሰለኝ" የሚያስብል። ለማንነትህ የማይመጥነውንና ለእድገትህ የማይሆነውን የማጣራት ሃላፊት የአንተው ነው።

"እንደቢታችንን በፈለግነው ጊዜ መከፈትና መገዛታት እንደምንችል፣ ጆሯችንንም እንደዚያ ማድረግ ቢቻል እንዴት ግሩም ነበር?" - Chinese Proverb

ጆሮአችን ምንም እንዳይሰማ ማድረግ አንችልም፤ በጆሮአችን የገባውን መልእክት ግን የማጣራትና የማይጠቅመንን በመጣል ጠቃሚውን ብቻ ማስላስል መብቱ የእኛ ነው።

አይናችንም እንዳያይ ማድረግ አንችልም፤ ለምናየው ነገር የምንሰጠውን ምላሽ ግን መቆጣጠር አንችላለን።

ሁኔታው ታላት የሆነን ዲሲፕሊን የሚጠይቅ ጉዳይ ቢሆንም የማይቻል አይደለም። ሰዎች በብዙ መልኩ መልእክትን ወደ እኛ ካለማቋረጥ ይልካሉ - በቃልም ሆነ ቃል-አልባ በሆኑ የግንኙነት መስመሮች። በተለይም ከልጅነታችን ጀምሮ ያሳደጉን በተሰባችን ሆኑ ሌሎች ሰዎች አለታዊ የሰነ-ልቦናዊ ተጽእኖ የሚያመጡብንን ብዙ መልእክቶች ነግረውን ሊሆን ይችላሉ። ምናልባት እነዚህን መልእክቶች ያለመስማት ምርጫው አልነበረም ይሆናል፤ ላለመቀበል ግን ሙሉ መብት አለን። ስለዚህ፤ ማንም ሰው ትንሽ እንደሆነ፤ እንደማትችልና ተራ ሰው እንደሆነ እንዲነገር አትፍቀድሉት!

መገናኛ ብዙሃን የነገረህ

ከምእራቡ ዓለም በመጽሐፍ፤ በፌዴሮ፤ በቱሊኒየርና በመሳሰሉት ወደ አእምሮአችን የሚጎርፈው መልእክት ቀላል አይደለም። የአንድን አገር ባህል ለመለወጥ ብቃት ያለው ነው። በተለይም ኢንተርኔት የኑሮ ዘይቤ በሆነበት በዚህ ዘመን፤ ወደ እኛ የሚላኩትን መልእክቶች በብዙ እጥፍ ያባዙታል። ስለ አቋምህ ጤና ቢሰነት፤ መልካህ ከሐብረተሰቡ ጋር የሚመጥን እንዳልሆነ፤ ልትወድቅባቸው የምትችልባቸውን ነገሮች፤ ከፋው ዜና፤ ... መልእክቱ ብዙ ነው። "የሃብታሙን" ሃብት አሳይተው የአንተን ሁኔታ በሰከንድ ውስጥ ተሰፋ በሚያስቆርጥ ንጽጽር ያስቀምጡልሃል። "የቆንጆውን" ቁንጆና አሳይተው፤ ምን ያህል እንደተረሀ የማስብ እፍታ ይሰጡሃል፤ ስሌቱን አንተው ትደርስበታለህ። ከዚያም ወደሌላኛው ሁኔታ ያዋከቡሃል። እነዚህ ነገሮች በማንነትህ ላይ ሊያስከትሉ የሚችሉትን ጉዳዮች የማጣራትና የመቆጣጠር ብቸኛ ብቃት ያለው ሰው አንድ ነው - አንተው!

"ሁሉንም ስማ፣ የቱን እንደምታምን ግን በግልህ አመገዝህ ድረስበት" - George Eliot

አሁንም ደግሜ ላስታውሱ፤ ወሳኙ ነገር ምን እንደሰማህ አይደለም፤ ለዚያ ለሰማሽው ነገር የሰጠሽው ምላሽ ነው። አንዳንድ ሰዎች ወደ አነሱ የሚመጣውን መልእክት ዝም ብለው የሚቀበሉ አይነት ሰዎች ናቸው። በአመለካከታቸውና በስሜታቸው ላይ አሉታዊ ተጽእኖ እያመጣ እንደሆነ እያወቁ እንኳ ደግመው ደጋግመው ራሳቸውን ለዚያው ነገር ያጋልጣሉ። ብልህ ሰው አንድን ጤና ቢስ ነገር የሚሰማውም ሆነ የሚያየው አንዴ ብቻ ነው፤ ከማንነቱና ከላላማው ጋር እንደማይመጥን ካጣራ በኋላ በፍጹም አይደግመውም።

እንደ እውነቱ ከሆነ የምታነብባቸው መጻሕፍትና የምታያቸው ፊልሞች የማንነትህ ነጻብራቆች ናቸው። ወይ ያንን ነህ፤ ወይም ደግሞ ወደ መሆን ትመጣለህ። ስለዚህ ወደ ማንነትህ የምታስገባቸውን መልእክቶች የምታጣራ ሰው ሁን!

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው አመለካከትን የሚቀርጹ ሁኔታዎች፡-

1. ለራስህ የነገርከው
2. ሰዎች የነገሩህ
3. መገናኛ ብዙሃን የነገረህ

ሰዎች የተለያዩ ጊደቦችን በፈታችን ሊያስቀምጡብን ይችላሉ፤ ከማሰብና ከመጠየቅ ግን ሊከለከሉን አይችሉም።

25

በጽኑ ከፈለከው ታገኘዋለህ

በጽኑ የመፈለግ ቁልፍ

ያንኑ ተግባራችንን እያደረግን የተለየ ውጤት መፈለግ ሞኝነት ነው። የተለየ ውጤት ከተፈለገ የተለየ ተግባርና ጥረት ውስጥ መግባት የግድ ነው። ርካሽ ኢንቨስትመንት፤ ርካሽ ውጤት፤ ትንሽ ጥረት፤ ትንሽ ውጤት፤ ጥቂት ሰራ፤ ጥቂት ገቢ፤ የአጭር ጊዜ ትምህርት የአጭር ጊዜ ውጤት። በብርቱ የፈለከውን ማግኘትህ አይቀርም። በጽኑ የመፈለግ ዝንባሌ ከሌለህ ግን ያልለፋህበት መልካም ነገር ፊትህ ቀርቦ ቢመጣም እንኳ አትጨብጠውም፤ ቢያስጨብጡህም እንኳ አታቆየውም፤ ትለቅቀዋለህ።

አንድ ጎልማሳ ወደ ግሪኩ ጥበበኛና ፈላስፋ ወደ ሶቅራጥስ መጥቶ፤ “እውቀትን እፈልጋለሁ፤ እንዴት ማግኘት እችላለሁ?” ብሎ እንደጠየቀው ይተረካል። ሶቅራጥስ ይህንን ጎልማሳ በቅርብ ወደሚገኝ ወንዝ ወሰደውና አንገቱን ይዞ ውስጥ ደፍቆ ካወጣው በኋላ፤ “ምንድን ነበር የምትፈልገው?” አለው። ጎልማሳው፤ “እውቀት” ብሎ መለሰ። ይህንን ነገር ሶስት ጊዜ ካደረገውና ያንኑ ጥያቄ ጠይቆ ተመሳሳይ መልስ ካገኘ በኋላ በመጨረሻ፤ እንደገና ወደ ውኃ ከጨመረው በኋላ አንገቱን ይዞ ብዙ ለቆየው። ጎልማሳው አየር ስላጠረው ፈንቅሎ በመውጣት በጣም መተንፈስ ጀመረ። ሶቅራጥስ -

"ለምን ገፍተኸኝ ወጣህ?" ጎልማሳው - "አየር ፍለጋ":: ሶቅራጥስ - "እውቀትንም ይህንን ያህል በጽኑ ከፈለከው ታገኘዋለህ"::

"ለወራትና ለአመታት አሰብ አሰብና ዘጠና ዘጠኝ ጊዜ አሳሳታለሁ:: በመቶኛው ጊዜ መልሱን አገኘዋለሁ" - Albert Einstein

መገንባትና መጻፍ ቢማሩ ሊጠቅማቸው እንደሚችል ለብዙ ዘመን ሲነገራቸው የነበሩ አዛውንት በፍጹም ሊማሩና ሊያውቁ እንደማይችሉ ሲናገሩ ቆይተው አሁን ዘመኑ መጥቶ በአጃቸው የሞባይል ስልክ ሲገባ እንደልባቸው ሲጠቀሙበት ማየት ያስገርማል:: ምንም የሞባይል አጠቃቀም ስልጠና ሲወስዱ አልታዩም:: ሞባይል መጠቀምን በብርቱ ስለፈለጉት ብቻ ቻሉበት - በመጠኑም ቢሆን:: ፍላጎት - ጽኑ ፍላጎት! እውነታው ሞባይል ከመጠቀም ያለፈ ነው:: ተግባራዊነቱ እውቀትን ከመፈለግ ያለፈ ነው:: በሕይወትህ ልታገኘው የፈለከውን ማንኛውም አይነት ስኬት በጽኑ ከፈለግከው ማግኘትህ አይቀርም:: ሰው ከጻፈው ልታነበው:: ሰው ከደበቀው ልታገኘው:: ሰው ከጠመጠመው ልታፈታው እንደምትችል ሲገባህና ልቦናህን ስትከፍተው ፈጠነም ዘገየም ዓላማህ ላይ መድረስህ አይቀርም:: ይህንን እውነታ ከእውቀት አንጻር ስንመለከተው የሚከተሉትን ሰባት የእውቀት አይነቶች ለማወቅ በጽኑ እንድትከታተሉ አበረታታሃለሁ::

"ለምን" የሚለውን እውቀት እወቅ

በዚህ አለም ላይ በፍጹም የማይደግ አለምሮ "ለምን?" የሚለውን ጥያቄ የማይጠይቅ አለምሮ ነው:: ያሳዩትን ነገር ዝም ብሎ በማድረግና የሚከፈለውን ደመወዝ ተቀብሎ በሚሄድ የተወሰነ ማንነት:: ተመልሶ ያንኑ ባለፈው ወር ያገኘውን ደመወዝ ፍለጋ: ያንኑ ባለፈው ወር ሲያደርግ የነበረውን ተግባር የሚያደርግ ማንነት:: መሻሻልን የማይፈልግ: እውቀትን የማይከታተል ... ባለበት ለመሰንበት የተደላደለ ማንነት::

ስኬታማ ሰው አንዲህ አይደለም:: ስኬታማ ሰው እውቀትን ካለማቋረጥ ይከታተላል: በተለይም "ለምን?" የሚለውን እውቀት እስኪያገኝ እያርፍም:: ይህ ሰው እንድ የነገው ነገር አለ - በአለም የተገኘና የአለምን ታሪክ የለወጠ ግኝቶች በሙሉ: "ለምን?" ብለው በጠየቁና እውቀትን በጽኑ በፈለጉ ሰዎች እንደተገኙ ያውቃሉ::

"እንድ ነገር እንዴት እንደሚደረግ የሚያውቅ ሰው ሁል ጊዜ ሰራን ያገኛል: ያ ነገር ለምን እንደሚደረግ የሚያውቀው ግን ሁል ጊዜ የእርሱ አለቃ ይሆናል" - Diane Ravitch

በመስሪያ ቤትህ ሁኔታዎችን አጠነህ ታውቃለህ? በዚያ ቦታ የሚሰራውን ስራ "እንዴት" እንደሚሰራ የሚያውቀው ሰው ቅጥረኛ ሆኖ በመስራት ራሱን ይገድባል:: በተቃራኒው: ስራው የሚሰራው "ለምን" እንደሆነ የሚያውቀው ግን አለቃ ሆኖ ታየዋለህ - ከዚያም የራሱን ስራ ወደ መጀመር ሲሸጋገር:: ለምሳሌ: የምትሰራበት ማሸን "እንዴት" እንደሚሰራ እውቀቱ በመቀጠር ምርት ከፍል ውስጥ ለሃያ አመታት ልትሰራ ትችላለህ:: በተቃራኒው ግን: "መስሪያ ቤቱ ለምን አላማ ተቋቋመ? ይህ ምርት የሚመረተው ለምንድን ነው? ለምን ይህንን የስራ ሂደት መረጥን?" ወደሚሉት የእውቀት አይነቶች ራስህን ብታሳድግ ወደ አለቅነትና ደመወዝህን ወደማሻሻል ከማድግህም ባሻገር ለሰው ከመስራት ለራስህ ወደመስራት እንደምትችል ጭላንጭላን ታገኘዋለህ:: ለሰው መስራት መጥፎ ሆኖ ሳይሆን: የራስህን ነገር ጀምረህ መስራቱ የበለጠ የጊዜና የገንዘብ ነጻነት ስለሚሰጥህ ነው:: በሁኔታውም አንተ: ቤተሰብህና የአገር ኢኮኖሚ ያድጋል::

ተግባራዊውን እውቀት እወቅ

ቀደም ብዬ በሌላ ምእራፍ ለመግለጽ እንደሞከርኩት: ብዙ ሰዎች የሚያውቁት እውቀት ተግባራዊነት ስለሌለው የብዙ ለምንም ተግባራዊነት የማይውሉ እውቀቶች ማጠራቀሚያ ናቸው:: ለምሳሌ: በአለም ላይ ያሉትን የእግር ኳስ ቡድኖች ከነተጫዋቾቻቸው: ከነደሞዛቸውና ማን መቼ ሞንጫ እንደበላ ማወቅህ መልካም ነው::

ይህ እውቀት ግን ከመገናኘት፣ የአለቱን የማኪያዮ ጊዜ ወሬ ከማጣጣፍና ውርርድን ከማሸነፍ ያለፈ ነገር ላይኖረው ይችላል። በምትኩ፣ ዝንባሌዬ ከስፖርት እንዲወጣ አልፈልግም ካልከ፣ የኮችነት፣ የአሰልጣኝነት ወይም የዳኛነት እውቀት በሚገባ ብታወቅ ከመረጃ ያለፈና የገቢ ምንጭ የሚሆን እውቀት ይሆንልሃል። እንዲሁም የጠቅላላና የመረጃ እውቀት ነው፤ ሌላኛው ግን ተግባራዊና ሕይወትህን ወደፊት የሚያራምድ እውቀት።

“እውቀትንና ጥበብን አታምታታቸው - እውቀት በሕይወት ለመኖር የሚያስፈልግህን ስራ ይሰጥሃል፤ ጥበብ ግን ጣእም ያለውን ሕይወት ይሰጥሃል” - Sandra Carey

ጥበብ ማለት የምናውቀውን እውቀት ተግባራዊ የምናደርግበት ስልት ማለት ነው። በዚህች አለም ላይ ቁጥራቸው ከመጠን ያለፈ ሰዎች ብዙ እውቀት ውስጣቸው እካብተዋል፤ ነገር ግን በፍጹም አይጠቀሙበትም። አንድን ነገር ማወቅና ያንን እውቀት ተግባራዊ ማድረግ ሁለት የተለያዩ ነገሮች ናቸው። እውቀት ብቻውን ስኬታማ እያደርግም፣ እውቀትን በጥበብ ተግባራዊ ስናደርገው ብቻ ወደ ስኬት ዘልቀን እንሄዳለን። መቶ ጥልቅ እውቀቶችን ከሚያውቅና አንዱንም ከማይተገብረው ሰው፣ እንዲት እውቀት እውቆ ያችንው የሚያውቃትን በተግባር የሚያውል ሰው እጅግ የላቀ ስኬታማነት ውስጥ ይገባል። ለዚህ ነው ከእውቀትህ የተነሳ ትኖራህ፣ እውቀትህን በጥበብ መጠቀም ስትጀምር ግን ሕይወትን ማጣጣም ትጀምራለህ የምንለው።

“ዘመናዊ” እውቀትን እወቅ

እውቀትህ “ያረጅ” እውቀት መሆኑን በምን ታውቃለህ? እውቀትህ “አያረጅ” የመምጣቱ እንዲሁም ምልክት፣ እውቀቱህ የምትለውን ነገር “ማሸን” እየቀየረው የመምጣቱ ሁኔታ ነው። ሌላው ምልክት፣ በተሰማራህበት መስክ የሚመጡትን አዳዲስ መረጃዎች ግኝቶች በማግኘትና ስልጠናዎችን በመውሰድ ካላሻሻልክ እውቀትህ “አረጅ” ይባላል። ለምሳሌ፣ የዛሬ 20 ዓመት የምትጠቀምበትን የታይፕ ማሸን አሁንም የምትጠቀም

ከሆነክ፣ ኮምፒውተር በሚያውቅ ሰው መቀየርህ አይቀርም። የመዝገብ እያያዝ ዘይቤህ በዚያ መስሪያ ቤት የዛሬ ሃያ አምስት አመት ስትቀጠር በነበረበት፣ ጠረጴዛ በሚያከል ደብተር ላይ ከቆመ፣ እንተን በዚያ ስራ ላይ እስካሁን ያቆየህ እንክውልህ ነው እንጂ ብዙም እያዛልቅህም። እነዚህን ክፈት፣ ለዛሬ ሊታወቅ የሚገባውን እውቀት እወቅ። “ምን አዲስ ነገር አለ?” ብለህ ጠይቅ።

“በውኃ ላይ በመውደቅ ልትሰጥም አትችልም፤ እዚያው በመቆየት ግን ትሰጥሃለህ” - Edwin Louis Cole

ያለህበት ሁኔታ ለከስረትና ለኋላ ቀርነት ሊያጋልጥህ አይችልም፤ በዚያ መቆየት ግን ብዙ ያወርድሃል። የሚሰጥም ማን ነው? በውኃ ላይ ከወደቀ በኋላ እዚያው የሚቀረው ሰው አይደለምን? ውዳቄ ማን ነው? ከወደቀ በኋላ ሳይነሳ በዚያው የሚቀር አይደለምን? የማያውቅ ማን ነው? ካለበት የእውቀት ደረጃ ለመውጣት የማይንቀሳቀሰው አይደለምን? በእጭሩ፣ አሁን ያለህበት የእውቀት ደረጃ ስኬተ ቢስ እያደርግህም፣ ከዚሁ እውቀት ጋር ግን ከአመት ወደ አመት አብረህ በመኖር ምንም እይነት አዲስ እውቀትን ለማዳበር የማትንቀሳቀስ ሰው ከሆነክ ስኬተ ቢስ የሚያደርግህ ይህኛው ነው። እውቀትን በብርቱ ከፈለክው ማጥናትህ አይቀርም - ማጥናትም እይነት እውቀት!!!

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው እውቀትን በጽኑ የመፈለግ ቁልፎች፡-

1. “ለምን” የሚለውን እውቀት እወቅ
2. ተግባራዊውን እውቀት እወቅ
3. “ዘመናዊ” እውቀትን እወቅ

ሰው ከጻፈው ልታነበው፣ ሰው ከደበቀው ልታገኘው፣ ሰው ከጠመጠመው ልትፈታው እንደምትችል ... ሲገባህና ልቦናህን ስትከፍተው ፈጠነም ዘላለም ዓለማህ ላይ መድረስህ አይቀርም።

ማጠቃለያ

የስኬት ቀመር (formula) ይህ ነው ብሎ በአንድ መጽሐፍ ለማስፈር የሚችል ሰው አለ ብሎ ማመን አስቸጋሪ ነው። ስኬት ዘርፈ-ብዙ የመሆኑ እውነታ ስኬት በሂደት የሚገኝ መሆኑን አመልካች ነው። በሌላ አባባል፣ ስኬት የሚደረሰበት ጥግ አይደለም፣ ስኬት የኑሮ ሂደትና የኑሮ ዘይቤ ነው። ሆኖም የስኬት መንገድ እውንና ተጨባጭ ነው። የስኬትን ቀመር በተወሰኑ ገጾች አስፍሮ ለመጨረስ ያስቸግራል ብለን የምናምነው አብዛኛዎቹ የስኬት መንገዶች ራስን ከመምራት ጋር የተያያዙ በመሆናቸው ነው። አመራር ደግሞ ሁኔታዊ ነው። እውነትና የመርህ አስፈላጊነት ሁኔታዊ ሊሆኑ አይችሉም - የህይወት መርህና የእውነት እውነተኛነት ሊለወጡ አይችሉምና! እውነትን በምን መልኩ ተግባራዊ እንደምናደርገው ግን እንደ እለቱ ሁኔታ ሊለያይ ይችላል።

በአጭሩ ሲቀመጥ፣ ስኬት ማለት ራስን መምራት ማለት ነው። ራስን የመምራት ምስጢር እጅግ አስገራሚ ምስጢር ነው። ቤተሰብ፣ ልጅ አድጎለት ራሱን ወደ መቻልና ለየእለቱ ጥቃቅን ሁኔታ ቁጥጥር ወደ ማይደፈልግበት ደረጃ ሲደርስለት ደስታው ብዙ ነው። ቁጥጥር የማይፈልጉ ሰራተኞች የበዙበት መስሪያ ቤት ምን ሊመስል እንደሚችል ማሰብ አያስቸግርም። ሁኔታውን በሃገር ደረጃ ስንመለከተው፣ ራሳቸውን ለመምራት የበቁ ዜጎች ሲበዙ ሃገር ጤና ትሆናለች፣ መንገዶቻችን ንጹህ ይሆናሉ፣ መካሰስ ይቀንሳል፣ ማረሚያ ቤቶቻችን ባዶ መሆን ይጀምራሉ። በቀላል ትርጓሜ፣ ስልጣኔ ማለት ዜጎች ራሳቸውን ወደ መምራት ተሻገሩ ማለት ነው። ራሱን የማይመራን ሰው መመሪያ ሊመራው አይችልም። አንዳንድ ሰው መመሪያ እንኳ ተሰጥቶት እንደገና መመሪያውን መከተሉን የሚያረጋግጥ መሪ ይመደብለታል። እንዲህ አይነቱን ሰው ከስኬት ጋር ለማስተዋወቅ እጅግ አስቸጋሪና አድካሚ ነው።

ይህችን አነስተኛ መጽሐፍ በማንበብ ወደ ስኬት አንድ እርምጃ ለመራመድ እንደወሰኑ አምናለሁ። ቀሪው ዘመንም የስኬት እንዲሆንልዎ ታላቅ ምኞቴ ነው!

References

1. Branden, N. (1994). The Six Pillars of Self-Esteem. Hyperion Books, New York, NY.
2. Brown, L. (1997). It is not Over Until You win. Simon & Schuster, New York, NY
3. Canfield, J. (2005). The Success Principles. HarperCollins. New York, NY.
4. Canfield, J. and Hansen, M. (1994). Dare to Win. Berkley Books, New York, NY.
5. Canfield, J.; Hansen, M. and Hewitt, L (2000). The Power of Focus. Health communications Inc. Deerfield Beach, FL.
6. Maxwell, J. (1993). Developing the Leader Within You. Thomas Nelson Publishers. Nashville, TN.
7. Maxwell, J. (2008). Go for the Gold. Thomas Nelson, Inc. Nashville, TN.
8. Maxwell, J. (2008). Success 101. Thomas Nelson, Inc. Nashville, TN.
9. Maxwell, J. (2009). How Successful People Think. Center Street, Hachette Book Group. New York, NY.
10. McGraw, P. (1999). Life Strategies, Doing What Works, Doing What Matters. Hyperion Books. New York, NY.
11. Osteen, J. (2004). Your Best Life Now. Time Warner Book Group. New York, NY.
12. Ruettinger, R. and Celizic, M. (1995). Rudy's Rules for Success. Doddridge Press, Dallas, TX.

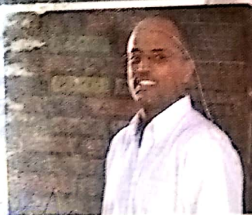
13. Schwartz, D. (1965). *The Magic of Thinking Big*. Simon & Schuster, Inc. New York, NY.
14. Zufelt, J. (2002). *The DNA of Success*. Regan Books, New York, NY

ወደ ስኬት ደጆች መዝለቅ!

ስኬት የሞላበት ሕይወት ምንድን ነው? ለሰራተኛ አፍቃሪ ስኬት በአንድ ስራ ስራ ስራ ስራ መሆን ነው። ለውበት አድናቂ ስኬት በሰው ሁሉ መወደድና መደነቅ ነው። ዝናን ለሚወድድ ሰው ዝነኛነት ከስኬት ጋር ይገናኝበታል። ስልጣን ወዳድ፣ ባለበት ተቋምም ሆነ ድርጅት ውስጥ ከፍተኛውን ስፍራ ማግኘት ስኬት ነው። ከአነዚህ ሁሉ ይልቅ ግን በብዙዎች ሃሳብ ውስጥ ስኬት ከሃብትና ከብልጽግና ጋር ግንኙነት አለው። በሌላ አባባል፣ ሰው ሁሉ፣ “ስኬታማነት ማለት ይህ ነው” ብሎ የሚያስበውን ነገር በገንዘብ ከመበልጸግ ጋር ማገናኘቱ አይቀርም። ስለዚህም፣ ስኬት ማለት ሃብታም መሆን ነው ብሎ የማያስብ ሰው ካለ ይገርማል።

የስኬት ጥማት ባይኖር መጓጓዣ መገልገል የተሰኘው አስገራሚ ስሜቶች ትርጉም ያጣሉ። የምንጓጓውና የምንነሳሳው ለምንድን ነው? ስኬት ነው ብለን ወዳሰብነው ደረጃ ለመድረስ አይደለምን? በተቃራኒውም፣ እንደ ተስፋ መቀረጥ፣ ጭንቀትና ኃዘን የመሳሰሉትም የጠንካራ አሉታዊ ስሜቶቻችን ከስኬት ጋር የተያያዙ ናቸው። ተስፋ መቀረጥ የሚባለው ስሜት እንዲኖር በቅድሚያ ተስፋ ያደረግነው ነገር ሊኖር የግድ ነው። ተስፋ የተደረገውን ነገር አጓጊነት የወሰነው ለመድረስ የቃጣንለት ነገር እንደ ስኬት ስለሚቆጠር ነው።

ዶ/ር ኢዮብ ማሞ በዚህ 25 የስኬት ቁልፎች በተሰኘው መጽሐፍ ለህይወትዎ አድገት ወሳኝ የሆኑ ቁልፎችን አስፍረዋል። ወደ ገጾቹ ገባ በማለት ያንብቡና የስኬትን ጉዞ ይጀምሩ።

Dr. Eyob Mamo
የአመራር A to Z ጸሐፊ

ዶ/ር ኢዮብ ማሞ “አመራር A to Z”፣ “የጊዜ አጠቃቀም ጥበብ”፣ “ትኩረት” እና ሌሎችም ለተደራሲያን እጅግ ጠቃሚ የሆኑና በአንባቢያን ተወዳጅነትን ያተረፉ መጻሕፍትን በመጻፍ ለሕብረተሰቡ በማበርከት ላይ ይገኛል። ከዚህም በተጨማሪ በኢትዮጵያና በሌሎችም የውጪ ሃገራት በአመራርና ራስ አገዝ በሆኑ ርዕሶች ላይ የተለያዩ ስልጠናዎችን ይሰጣል።

Impact

Empowering The Mind of Africa

የጋ 81.00 ብር

Original Printing Press PLC -251-118-36-00-22 / +251-944-08-84-20/21/22